ZAKON O SPREČAVANjU PRANjA NOVCA I FINANSIRANjA TERORISTIČKIH AKTIVNOSTI ("Sl. glasnik BiH", br. 13/2024)

ZAKON O SPREČAVANjU PRANjA NOVCA I FINANSIRANjA TERORISTIČKIH AKTIVNOSTI

("Sl. glasnik BiH", br. 13/2024)

GLAVA I - OPŠTE ODREDBE

Član 1

(Predmet Zakona)

(1) Ovim zakonom propisuju se:

a) mjere, radnje i postupci u finansijskom i nefinansijskom sektoru koje se preduzimaju s ciljem sprečavanja i otkrivanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti na osnovu procjene rizika;

b) obveznici sprovođenja mjera, radnji i postupaka koji su dužni da postupaju po ovom zakonu;

c) nadzor nad obveznicima u sprovođenju mjera, radnji i postupaka u finansijskom i nefinansijskom poslovanju, koji se preduzima radi sprečavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, na osnovu procjene rizika;

d) zadaci i nadležnosti Finansijsko-obavještajnog odjeljenja Državne agencije za istrage i zaštitu (u daljem tekstu: FOO);

e) ovlašćenja službenika FOO-a prilikom postupanja po odredbama ovog zakona;

f) međuinstitucionalna saradnja nadležnih organa Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: BiH), Federacije BiH (u daljem tekstu: FBiH), Republike Srpske (u daljem tekstu: RS), Brčko Distrikta BiH (u daljem tekstu: BDBiH) i ostalih nivoa državne organizacije u BiH u sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti;

g) međunarodna saradnja u oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti;

h) zadaci, nadležnosti i postupci drugih organa i pravnih lica s javnim ovlašćenjima u sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti u BiH;

i) ostali poslovi značajni za razvoj sistema za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti.

(2) Ovim zakonom vrši se usklađivanje sa:

a) Uredbom (EU) 2018/1672 Evropskog parlamenta i Savjeta od 23. oktobra 2018. o kontrolama gotovine koja se unosi u Uniju ili iznosi iz Unije i stavljanju van snage Uredbe (EZ) br. 1889/2005;

b) Direktivom (EU) 2015/849 Evropskog parlamenta i Savjeta od 20. maja 2015. o sprečavanju korišćenja finansijskog sistema u svrhu pranja novca ili finansiranja terorizma, o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 Evropskog parlamenta i Savjeta te o stavljanju van snage Direktive 2005/60/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta i Direktive Komisije 2006/70/EZ;

c) Direktivom (EU) 2018/843 Evropskog parlamenta i Savjeta od 30. maja 2018. o izmjeni Direktive (EU) 2015/849 o sprečavanju korišćenja finansijskog sistema u svrhu pranja novca ili finansiranja terorizma i o izmjeni direktiva 2009/138/EZ i 2013/36/EU.

(3) Odredbe uredbi i direktiva iz stava (2) ovog člana navode se isključivo u svrhu praćenja i informisanja o preuzimanju pravne tekovine Evropske unije u zakonodavstvo BiH.

Član 2

(Upotreba roda)

Izrazi koji su radi preglednosti dati u jednom gramatičkom rodu bez diskriminacije se odnose i na muškarce i na žene.

Član 3

(Pranje novca i finansiranje terorističkih aktivnosti)

(1) Pod pranjem novca u smislu ovog zakona smatra se:

a) zamjena ili prenos imovine, kada se zna da je imovina stečena kriminalnim aktivnostima ili učešćem u takvoj aktivnosti, a s ciljem prikrivanja ili zataškavanja nezakonitog porijekla imovine ili pružanja pomoći nekom licu koje je umiješano u takve aktivnosti radi izbjegavanja pravnih posljedica počinjenih radnji tog lica;

b) prikrivanje ili zataškavanje prave prirode, izvora, mjesta porijekla, raspolaganja, kretanja, prava povezanih sa vlasništvom ili vlasništva nad imovinom kada se zna da je ta imovina stečena kriminalnim aktivnostima ili činom učešća u takvim aktivnostima;

c) sticanje, posjedovanje ili korišćenje imovine ako se zna u vrijeme prijema da je ta imovina stečena kriminalnom aktivnošću ili učešćem u takvoj aktivnosti;

d) učešće, udruživanje radi izvršenja, pokušaj izvršenja, pomaganje, podsticanje, olakšavanja i davanja savjeta

pri izvršenju bilo koje od navedenih radnji u tač. a), b) i c) ovog stava.

(2) Pranjem novca smatraće se i kada su radnje kojima je stečena imovina koja je predmet pranja novca izvršene na teritoriji druge države.

(3) Pod finansiranjem terorističkih aktivnosti u smislu ovog zakona smatra se:

a) osiguravanje ili prikupljanje novčanih sredstava ili druge imovine, bez obzira da li potiče iz legalnih ili nelegalnih izvora, na bilo koji način, direktno ili indirektno, s namjerom da bude upotrijebljena ili sa znanjem da će biti upotrijebljena, u potpunosti ili djelimično, od terorista ili terorističke organizacije u bilo koju svrhu, što uključuje i počinjenje terorističkog krivičnog djela, ili od strane lica koja finansiraju terorizam u skladu sa krivičnim zakonodavstvom u BiH;

b) pokušaj, saučesništvo, podstrekavanje, pomaganje, organizovanje ili usmjeravanje drugih u aktivnostima iz tačke a) ovog stava, bez obzira da li je teroristički akt izvršen i da li je imovina korišćena za izvršavanje terorističkog akta.

(4) Teroristički akt u smislu ovog zakona podrazumijeva radnje propisane krivičnim zakonodavstvom u BiH.

(5) Izraz terorista u smislu ovog zakona označava svako fizičko lice koje:

a) izvrši, ili pokuša da izvrši teroristički akt bilo kakvim sredstvom, neposredno ili posredno, nezakonito i s predumišljajem;

b) učestvuje kao saučesnik u terorističkom aktu;

c) organizuje ili podstiče druge na izvršenje terorističkog akata; ili

d) doprinosi tome da grupa lica koja djeluju sa zajedničkim ciljem izvrši teroristički akt, a taj doprinos pruža svjesno, radi pomaganja u izvršenju terorističkog akta ili uz svijest o namjeri te grupe da izvrši teroristički akt.

(6) Teroristička organizacija u smislu ovog zakona označava svaku grupu terorista koja:

a) izvrši ili pokuša da izvrši teroristički akt bilo kakvim sredstvom, neposredno ili posredno, nezakonito i s predumišljajem;

b) učestvuje kao saučesnik u terorističkom aktu;

c) organizuje ili podstiče druge da izvrše teroristički akt; ili

d) doprinosi tome da grupa lica koja imaju zajednički cilj izvrše teroristički akt.

(7) Kriminalna aktivnost je svako učestvovanje u počinjenju krivičnog djela, propisanog krivičnim zakonima u BiH i drugim zakonima kojima su propisana krivična djela.

(8) Imovinska korist u smislu ovog zakona uključuje sva sredstva i drugu imovinu koja potiče iz ili je pribavljena, direktno ili indirektno, počinjenjem krivičnog djela.

(9) Sredstva ili druga imovina u smislu ovog zakona podrazumijeva bilo kakvu imovinu, uključujući ali se ne ograničavajući na finansijska sredstva, ekonomske resurse, imovinu bilo koje vrste, bilo materijalnu ili nematerijalnu, opipljivu ili neopipljivu, pokretnu ili nepokretnu, stečenu na bilo koji način, i pravne dokumente ili instrumente u bilo kojoj formi, uključujući elektronsku ili digitalnu, kojima se dokazuje vlasništvo nad, ili udio u takvoj imovini ili drugim sredstvima, uključujući ali ne ograničavajući se na bankarske kredite, putničke čekove, bankarske čekove, platne naloge, dionice, hartije od vrijednosti, obveznice, mjenice ili akreditive, i bilo koji udio, dividende ili druge prihode od ili vrijednost koja proizlazi iz ili

je ostvarena takvom imovinom ili iz druge imovine, te bilo koje druge imovine koja se potencijalno može koristiti za dobijanje sredstava, robe ili usluga.

(10) Znanje, namjera ili svrha potrebni kao element aktivnosti iz st. (1) i (3) ovog člana mogu se izvesti iz objektivnih činjeničnih okolnosti.

Član 4

(Definicije ostalih pojmova)

Definicije ostalih pojmova u smislu ovog zakona su:

a) "transakcija" je bilo kakvo primanje, davanje, čuvanje, razmjena, prenos, raspolaganje ili drugo rukovanje sredstvima ili drugom imovinom od strane obveznika uključujući i gotovinsku transakciju te omogućavanje raspolaganja sefom;

b) "sumnjiva transakcija" je svaka pokušana ili obavljena gotovinska i bezgotovinska transakcija, bez obzira na njenu vrijednost i način obavljanja, ako je ispunjen jedan ili više sljedećih razloga:

1) obveznik zna, sumnja ili ima opravdane razloge za sumnju da transakcija uključuje sredstva proizašla iz kriminalne aktivnosti ili je povezana sa finansiranjem terorističkih aktivnosti;

2) indikatori za prepoznavanje sumnjivih transakcija, sredstava i lica iz člana 57. stav (1) ovog zakona upućuju na to da postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili finansiranje terorističkih aktivnosti;

3) transakcija odgovara tipologijama ili trendovima pranja novca ili finansiranja terorističkih aktivnosti; i/ili

4) kada obveznik procijeni da u vezi sa transakcijom, sredstvima ili klijentom postoje i drugi razlozi za sumnju na pranje novca ili finansiranje terorističkih aktivnosti;

c) "povezane transakcije" su dvije ili više transakcija koje potiču s računa ili su usmjerene na račun pravnog ili fizičkog lica a gdje je iznos pojedinačnih transakcija niži od iznosa potrebnog za identifikaciju i izvještavanje prema odredbama ovog zakona, ali koje zajedno prekoračuju iznos od 30.000 KM i mogu se smatrati međusobno povezanim zbog perioda u kojem su obavljene, zbog primaoca ili nalogodavca transakcije, načina obavljanja transakcija, razloga zbog kojeg su transakcije obavljene ili drugih faktora na osnovu kojih se transakcije mogu smatrati povezanim;

d) "povremena transakcija" je transakcija koja se ne obavlja u okviru uspostavljenog poslovnog odnosa;

e) "gotovina" podrazumijeva domaće i strane novčanice i kovanice koje su u opticaju kao zakonito sredstvo plaćanja;

f) "gotovinska transakcija" je svaka transakcija pri kojoj obveznik fizički prima ili daje gotovinu klijentu;

g) "nosilac" je fizičko lice koje uz sebe, na sebi, u svom prtljagu ili prevoznom sredstvu prenosi gotovinu preko državne granice BiH;

h) "fizički prenos gotovine" iz člana 81. ovog zakona je svaki unos ili iznos gotovine sa pratnjom ili bez pratnje preko državne granice BiH;

Pod gotovinom iz ove tačke podrazumijeva se:

1) gotovina iz tačke e) ovog člana;

2) prenosivi instrumenti na donosioca, tj. instrumenti koji nisu gotovina, na osnovu kojih njihov imalac može, po predočenju tih instrumenata, tražiti da mu se isplati finansijski iznos, a da pritom ne mora dokazivati svoj identitet ni svoje pravo na taj iznos, što uključuje putničke čekove, čekove, mjenice ili novčane naloge koji ili glase na donosioca, ili su potpisani, ali na njima nije navedeno ime primaoca, ili su indosirani bez ograničenja, ili su izdati na fiktivnog primaoca ili su sastavljeni u nekom drugom obliku koji omogućuje prenos prava vlasništva na tom instrumentu pri isporuci;

3) kartice sa unaprijed uplaćenim sredstvima, tj. kartice bez ličnih podataka koje služe za čuvanje monetarne vrijednosti ili sredstava ili za pružanje pristupa njima i može se upotrebljavati za platne transakcije, sticanje robe ili usluga ili zamijeniti za gotov novac, te koja nije povezana ni s jednim bankarskim računom;

i) "fizički prenos gotovine sa pratnjom" je fizički prenos gotovine iz tačke h) ovog člana koja je dio pošiljke uz pratnju nosioca;

j) "fizički prenos gotovine bez pratnje" je fizički prenos gotovine iz tačke h) ovog člana koja je dio pošiljke bez nosioca;

k) naznaka vrijednosti u konvertibilnim markama (u daljem tekstu: KM) takođe se odnosi i na odgovarajuću vrijednost u bilo kojoj stranoj valuti prema važećem službenom kursu u vrijeme transakcije;

l) "predikatno krivično djelo" je krivično djelo čijim počinjenjem je pribavljena imovinska korist koja može biti predmet krivičnog djela pranja novca;

m) "poslovni odnos" znači poslovni, profesionalni ili komercijalni odnos koji je povezan sa profesionalnim aktivnostima obveznika i od kojeg se očekuje, u vrijeme uspostavljanja kontakta, da ima element trajnosti;

n) "korespondentan odnos" je odnos između domaće banke ili druge domaće finansijske institucije sa jedne strane i strane banke ili druge strane finansijske institucije sa druge strane, koji znači:

1) da jedna banka kao korespondent pruža bankovne usluge drugoj banci kao respondentu, uključujući pružanje tekućeg ili drugog računa pasive i povezanih usluga kao što su upravljanje gotovinom, međunarodni prenosi novčanih sredstava, obračun čekova, prolazni računi te usluge deviznog poslovanja;

2) odnos između i unutar finansijskih institucija, uključujući kada se slične usluge pružaju putem institucije korespondenta instituciji respondenta te uključujući odnose uspostavljene za transakcije hartijama od vrijednosti ili prenos novčanih sredstava;

o) "prolazni račun" je račun koji se vodi kod korespondentne banke, a koji je direktno dostupan trećoj strani da preko njega obavlja transakcije u svoje ime;

p) "stvarni vlasnik klijenta" je svako fizičko lice ili više njih koji u konačnici posjeduju ili kontrolišu klijenta i/ili fizičko lice ili više njih u čije ime se sprovodi transakcija, i uključuje najmanje;

1) U slučaju pravnog lica:

1. jedno ili više fizičkih lica koja u konačnici posjeduju ili kontrolišu pravno lice putem posrednog ili neposrednog vlasništva dovoljnog postotka dionica ili prava glasa ili vlasničkih udjela u tom subjektu, uključujući putem udjela dionica koje glase na donosioca ili putem kontrole drugim sredstvima, osim društava uvrštenih na uređena tržišta koja podliježu obavezi otkrivanja u skladu sa zakonodavstvom BiH, koje osiguravaju odgovarajuću transparentnost informacija o vlasništvu;

2. fizičko lice koje privrednom društvu posredno osigura ili osigurava sredstva i po tom osnovu ima pravo da bitno utiče na donošenje odluka organa upravljanja privrednim društvom prilikom odlučivanja o finansiranju i poslovanju;

2) Ako nijedno fizičko lice iz alineje 1) ove tačke nije identifikovano u toj ulozi, ili ako postoji sumnja da identifikovano fizičko lice ili više njih nije stvarni vlasnik ili vlasnici, te kada su iscrpljena sva moguća sredstva kako bi se utvrdio stvarni vlasnik, stvarnim vlasnikom smatra se fizičko lice ili više njih koji zauzimaju pozicije najviših rukovodećih službenika;

3) Pokazatelj neposrednog vlasništva iz alineje 1) ove tačke koje fizičko lice ima u pravnom licu vlasništvo je 25% ili više poslovnih udjela, glasačkih ili drugih prava na osnovu kojih ostvaruje pravo upravljanja pravnim licem ili vlasništvo 25% ili više dionica;

4) Pokazatelj posrednog vlasništva iz alineje 1) ove tačke je vlasništvo ili kontrola od istog fizičkog lica ili više njih nad jednim ili više pravnih lica ili trustova koji pojedinačno ili zajedno imaju 25% ili više poslovnih udjela, glasačkih ili drugih prava na osnovu kojih ostvaruje ili ostvaruju pravo upravljanja ili 25% ili više dionica u pravnom licu;

5) U slučaju pravnog aranžmana definisanog u tački oo) ovog člana, stvarni vlasnik je fizičko lice na sljedećim pozicijama:

1. osnivači;

2. upravitelji;

3. zaštitnici, ako postoje;

4. korisnici, ili u slučaju kada se pojedinci koji imaju korist od pravnog aranžmana ili subjekta tek trebaju utvrditi, grupa lica u čijem je interesu pravni aranžman ili subjekat osnovan odnosno djeluje;

5. svako drugo fizičko lice koje vrši krajnju kontrolu nad trustom putem direktnog ili

indirektnog vlasništva ili na drugi način;

6) U slučaju pravnih lica poput fondacija i pravnih aranžmana sličnih trustovima, fizičko lice ili više njih koja obavljaju ekvivalentne ili slične funkcije onima iz alineje 2) ove tačke;

r) "politički eksponirano lice" podrazumijeva svako fizičko lice kojem je povjerena ili mu je bila povjerena istaknuta javna funkcija u prethodnih 12 mjeseci i uključuje domaće politički eksponirano lice i strano politički eksponirano lice;

s) "domaće politički eksponirano lice" je fizičko lice koje ima ili je imalo povjerenu istaknutu javnu funkciju u prethodnih 12 mjeseci, uključujući:

1) članove Predsjedništva BiH, predsjedavajućeg Savjeta ministara BiH, ministre i zamjenike ministara i druge rukovodioce javnih institucija i agencija;

2) predsjednike, njihove zamjenike, predsjednike vlada, ministre i njihove zamjenike na nivou FBiH, RS, BDBiH i kantona, te gradonačelnike, odnosno načelnike opština;

3) izabrane predstavnike u zakonodavnim organima na nivou BiH, RS, FBiH, BDBiH i kantona;

4) članove predsjedništava političkih stranaka i upravljačkih tijela/organa političkih stranaka:

5) sudije ustavnih sudova BiH, FBiH i RS, i sudije vrhovnih sudova RS i FBiH, sudije

Apelacionog suda BDBiH, sudije Suda BiH i članovi Visokog sudskog i tužilačkog savjeta BiH;

6) glavnog tužioca i tužioce Tužilaštva BiH, glavnog tužioca i tužioce tužilaštava FBiH, RS, BDBiH i kantona;

7) članove Upravnog odbora i guvernera Centralne banke BiH;

8) diplomatske predstavnike, što uključuje ambasadore, konzule i otpravnike poslova;

9) članove Zajedničkog štaba Oružanih snaga BiH;

10) članove upravnih i nadzornih odbora i direktore preduzeća u većinskom vlasništvu države, entiteta, BDBiH, kantona, gradova i opština;

11) rukovodioce/direktore međunarodnih organizacija, njihove zamjenike i članove upravnih organa ili nosioce ekvivalentnih funkcija u međunarodnim organizacijama;

12) javne funkcije navedene u ovoj tački ne obuhvataju funkcionere srednjeg ranga ili niže zvaničnike;

t) "strano politički eksponirano lice" je fizičko lice koje ima ili je imalo povjerenu istaknutu javnu funkciju u prethodnih 12 mjeseci, uključujući:

1) šefove država, šefove vlada, ministre, njihove zamjenike i pomoćnike;

2) izabrane predstavnike u zakonodavnim organima;

3) sudije vrhovnog i ustavnog suda i drugih visokih sudskih ustanova čije odluke ne

podliježu daljim žalbama, osim u izuzetnim okolnostima;

4) članove revizorskih sudova ili odbora centralnih banaka;

5) ambasadore, otpravnike poslova i visokorangirane oficire u oružanim snagama;

6) članove administrativnih, upravljačkih ili nadzornih tijela preduzeća u vlasništvu države;

7) članove upravljačkih tijela/organa političkih partija;

8) rukovodioce/direktore organa međunarodnih organizacija, njihove zamjenike i članove upravnih organa ili nosioce ekvivalentnih funkcija u međunarodnim organizacijama;

9) javne funkcije navedene u ovoj tački ne obuhvataju funkcionere srednjeg ranga ili niže zvaničnike;

u) "najbliži članovi porodice" lica navedenih u tač. s) i t) ovog člana su bračni i vanbračni partneri, roditelji, djeca i njihovi bračni i vanbračni partneri;

v) "bliski saradnici" lica iz tač. s) i t) ovog člana su:

1) fizička lica za koja je poznato da imaju zajedničko stvarno vlasništvo nad pravnim subjektima ili pravnim aranžmanima ili bilo koje druge bliske poslovne odnose sa politički eksponiranim licem;

2) fizička lica koja su jedini stvarni vlasnici pravnog subjekta ili pravnog aranžmana za

koji je poznato da je stvoren za *de facto* dobrobit politički izloženog lica;

z) "lični identifikacioni dokument" je svaka javna isprava sa fotografijom koju izdaje nadležni domaći ili strani organ, a u svrhu identifikacije lica;

aa) "nadležni organi" su svi javni organi na svim nivoima vlasti u BiH s određenim odgovornostima u borbi protiv pranja novca i/ili finansiranja terorističkih aktivnosti, i to: FOO, organi koji imaju obavještajnu funkciju ili funkciju istrage i/ili gonjenja pranja novca, predikatnih krivičnih djela i finansiranja terorističkih aktivnosti i/ili privremenog oduzimanja/zamrzavanja i trajnog oduzimanja imovine, organi koji kontrolišu i izvještavaju o prekograničnom prenošenju gotovine preko granice i organi s nadzornim ovlašćenjima u pogledu usklađenosti finansijskog i nefinansijskog sektora sa zakonskim propisima u oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, kao i drugi organi koji imaju ulogu u realizaciji obaveza propisani međunarodnim standardima borbe i sprečavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti;

bb) "strana finansijsko-obavještajna jedinica" je centralni nacionalni organ druge zemlje za primanje, analizu i prosljeđivanje informacija, podataka i dokumentacije o sumnjivim transakcijama u vezi s pranjem novca i finansiranjem terorističkih aktivnosti;

cc) "ovlašćeno lice" je lice kojem je povjereno obavljanje određenih poslova kod obveznika u vezi s rukovođenjem, upravljanjem i vođenjem poslova koji mu omogućavaju brzo, kvalitetno i blagovremeno izvršavanje zadataka propisanih ovim zakonom i odredbama koje iz njega proizlaze;

dd) "najviše rukovodstvo" je lice ili grupa lica koja, u skladu sa zakonom, vode i organizuju poslovanje obveznika i odgovorna su za obezbjeđivanje zakonitosti rada;

ee) "procjena rizika od pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti u BiH" je sveobuhvatna analiza, sačinjena u skladu sa ovim zakonom, kojom se sagledavaju rizici od pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti u BiH;

ff) "procjena rizika od strane obveznika" je analiza koju sačini obveznik, kojom se sagledavaju rizici od pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti u vezi s grupom klijenata ili pojedinim klijentom, poslovnim odnosom, zemljom ili geografskim područjem, uslugom, transakcijom, proizvodom ili kanalom dostave;

gg) "virtuelna valuta" je digitalni zapis vrijednosti koji nije emitovala i za čiju vrijednost ne garantuje centralna banka, niti drugi organ javnog sektora, koja nije nužno vezana za zakonsko sredstvo plaćanja i nema pravni status novca ili valute, ali je fizička i pravna lica prihvataju kao sredstvo razmjene i može se prenositi, čuvati, kupovati, prodavati, razmjenjivati elektronskim putem;

hh) "pružalac usluga povezanih sa virtuelnim valutama" je pravno ili fizičko lice koje pruža jednu ili više sljedećih usluga u ime ili za račun drugog fizičkog ili pravnog lica:

1) čuvanje i/ili upravljanje virtuelnih valuta ili instrumenata koji omogućavaju kontrolu nad virtuelnim valutama (pružalac depozitarnih usluga novčanika);

2) organizovanje platforme za trgovanje virtuelnim valutama,

3) razmjena virtuelnih valuta za valutu koja je zakonsko sredstvo plaćanja;

4) razmjena virtuelnih valuta za drugu virtuelnu valutu;

5) prenos virtuelne valute, tj. zaprimanje i izvršavanje naloga za virtuelnu valutu u ime trećih strana;

6) učestvovanje u i pružanje finansijskih usluga u vezi s ponudom emitenta i/ili prodajom virtuelne valute;

ii) "elektronski novac" označava elektronski, uključujući magnetno pohranjenu novčanu vrijednost koja čini novčano potraživanje prema izdavaocu tog novca, a izdata je nakon prijema novčanih sredstava radi izvršavanja platnih transakcija i prihvata je fizičko ili pravno lice koje nije izdavalac tog novca, u skladu sa entitetskim propisima kojim se uređuju elektronski novac, izdavaoci elektronskog novca i nadzor nad njima, pri čemu elektronski novac ne uključuje digitalni zapis valute koju nije izdala i za čiju vrijednost ne garantuje centralna banka, niti drugi organ javnog sektora i koja nema pravni status novca ili valute;

jj) "AMLS" je softver za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, potpuno nezavisan i autonoman u odnosu na druge informatičke sisteme u okviru FOO-a i van njega, uspostavljen za potrebe obavljanja poslova i zadataka FOO-a utvrđenih Zakonom;

kk) "klijent" je lice koje uspostavlja ili već ima uspostavljen poslovni odnos kod obveznika ili obavlja povremenu transakciju;

ll) "usluge igara na sreću" podrazumijevaju usluge u skladu sa zakonima o igrama na sreću;

mm) "pravno lice" podrazumijeva svakog ko nije fizičko lice a može da uspostavi trajni klijentski odnos sa finansijskom institucijom ili na neki drugi način da posjeduje imovinu. To može obuhvatiti preduzeća, korporacije, fondacije, udruženja, anstalt, ortakluke ili poslovne asocijacije;

nn) "strano pravno lice" je pravno lice koje je ekvivalentno pravnom licu iz tačke mm) ovog člana, a koje nije registrovano u BiH;

oo) "pravni aranžman" je pravna forma organizovanja s ciljem upravljanja i raspolaganja imovinom kao što su: izričiti trustovi, fiducie, treuhand, fideicomiso;

pp) "finansijske institucije" su pravna lica u finansijskom sektoru, a što naročito obuhvata: banke, razvojne banke, društva za osiguranje, mikrokreditne organizacije, ovlašćene učesnike na tržištu hartija od vrijednosti, društva za upravljanje investicionim fondovima, društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima, lica koja obavljaju poslove finansijskog lizinga, društva za posredovanje u pogledu životnog osiguranja, kao i druga pravna lica koja se pretežno bave finansijskom djelatnošću u zemlji ili inostranstvu;

rr) "fiktivna banka" je finansijska institucija ili institucija koja obavlja poslove ekvivalentne onima koje sprovode finansijske institucije, a koja nije fizički prisutna u državi ili na području na kojem je osnovana, niti u njoj ima organ upravljanja, te koja nije članica uređene finansijske grupe koja podliježe efikasnom konsolidovanom nadzoru;

ss) "pružalac usluga trusta ili privrednog društva" je lice stranog prava i predstavlja svako lice koje slijedom svog poslovanja trećim licima pruža bilo koju od sljedećih usluga:

1) osnivanje privrednih društava ili drugih pravnih lica;

2) obavljanje funkcije ili postavljanje drugog lica da obavlja funkciju direktora ili sekretara trgovačkog društva, partnera u partnerstvu ili sličnog položaja u odnosu na druga pravna lica;

3) pružanje usluga registrovanog sjedišta, poslovne adrese, korespondentne adrese ili administrativne adrese i ostalih povezanih usluga trgovačkom društvu, partnerstvu ili nekom drugom pravnom licu ili aranžmanu;

4) obavljanje funkcije ili postavljanje drugog lica da djeluje kao upravitelj trusta osnovanog izričitom izjavom;

5) obavljanje funkcije ili postavljanje drugog lica da obavlja funkciju nominalnog dioničara u ime drugog lica osim trgovačkog društva uvrštenog na uređeno tržište koje podliježe obavezi objavljivanja u skladu sa zakonodavstvom u BiH i međunarodnim standardima;

tt) "faktoring" je pravni posao kupoprodaje postojećeg nedospjelog ili budućeg kratkoročnog novčanog potraživanja, nastalog po osnovu ugovora o prodaji robe ili pružanja usluga;

uu) "forfaiting" je izvozno finansiranje na osnovu otkupa sa diskontom i bez regresa dugoročnih nedospjelih potraživanja, osiguranih finansijskim instrumentom.

Član 5

(Obveznici sprovođenja mjera)

(1) Obveznici sprovođenja mjera za otkrivanje i sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti u skladu s ovim zakonom

su:

a) banka;

b) mikrokreditna organizacija;

c) davalac lizinga;

d) institucija elektronskog novca;

e) ovlašćeni mjenjači;

f) društvo za osiguranje koje ima dozvolu za obavljanje poslova životnog osiguranja;

g) posrednik i zastupnik u osiguranju, koji se bave djelatnošću posredovanja odnosno zastupanja u osiguranju pri zaključivanju ugovora o životnom osiguranju i drugim osiguranjima povezanim sa ulaganjem, sa izuzetkom zastupnika u osiguranju koji se bave djelatnošću zastupanja u životnom osiguranju u ime i za račun društva za osiguranje;

h) društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima;

i) berzanski posrednik;

j) banka skrbnik;

k) društvo za upravljanje investicionim fondovima;

l) društvo za faktoring;

m) pružalac usluga povezanih sa virtuelnim valutama;

n) priređivač igara na sreću, u skladu sa propisima kojima se uređuju sistem i uslovi priređivanja igara na sreću;

o) lica koja obavljaju profesionalne djelatnosti, i to:

1) privredno društvo za reviziju;

2) privredna društva i preduzetnici registrovani za pružanje knjigovodstvenih i računovodstvenih usluga;

3) poreski savjetnik te sva ostala lica koja se obavežu da će direktno ili uz pomoć drugih lica s kojima su ta ostala lica povezana pružati materijalnu pomoć, podršku ili savjete o poreskim pitanjima kao glavnu poslovnu djelatnost ili profesionalnu aktivnost;

4) notar, advokat i advokatsko društvo, ako učestvuju, bilo da djeluju u ime svog klijenta bilo za svog klijenta, u bilo kojoj vrsti finansijskih transakcija ili transakcija koje uključuju nekretnine ili pružaju pomoć u planiranju ili obavljanju transakcija za svoje klijente u vezi sa:

1. kupovinom ili prodajom nekretnina ili poslovnih subjekata;

2. upravljanjem novcem, hartijama od vrijednosti ili drugom imovinom klijenta;

3. otvaranjem ili vođenjem računa kod banke, što uključuje bankarske račune, štedne uloge ili račune za poslovanje sa hartijama od vrijednosti;

4. prikupljanjem sredstava neophodnih za osnivanje, obavljanje djelatnosti i upravljanje privrednim društvima;

5. osnivanjem, poslovanjem ili upravljanjem privrednim društvom, upravljanjem

trustovima, fondacijama ili sličnim strukturama;

p) pravno lice i preduzetnik koji nije banka, i/ili koje nije predmet nadzora od organa nadležnih za finansijski sektor, a koje sprovode jednu ili više aktivnosti ili operacija za račun klijenta, kao što su:

1) usluga prenosa novca i vrijednosti;

2) izdavanje ostalih sredstava plaćanja i upravljanje njima, kao što su putnički čekovi i bankarske mjenice, ako ta djelatnost nije platna usluga u smislu zakona kojim se uređuje platni promet;

3) izdavanje garancije;

4) investiranje, administriranje ili upravljanje sredstvima za drugo lice i davanje savjeta u vezi s tim;

5) iznajmljivanje sefa;

6) forfeting;

7) davanje zajma, kreditiranje, nuđenje i posredovanje u pregovorima o zajmu;

r) pošta ako obavlja usluge platnog prometa;

s) pružalac usluga trusta ili privrednog društva, ako ove usluge ne vrše subjekti koji su navedeni u stavu (1) tačka o) ovog člana;

t) pravno lice i preduzetnik, koji su registrovani za obavljanje djelatnosti trgovine plovilima, vozilima i letjelicama.

(2) Izuzetno od odredaba stava (1) ovog člana pod obveznikom se podrazumijevaju i:

a) trgovac plemenitim metalima i trgovac dragim kamenjem kada se angažuju u bilo kojoj gotovinskoj

transakciji sa klijentom, jednakoj ili većoj od 20.000 KM;

b) trgovac umjetničkim predmetima ili lice koje djeluje kao posrednik u trgovini umjetničkim predmetima, kada su uključene, između ostalog, umjetničke galerije, aukcijske kuće, ako vrijednost transakcije ili niza povezanih transakcija iznosi 20.000 KM ili više, kao i lice koje pohranjuje umjetnička djela ili njima trguje ili djeluje kao posrednik u trgovini umjetničkim djelima, kada se navedeno odvija u slobodnim lukama, ako vrijednost transakcije ili niza povezanih transakcija iznosi 20.000 KM ili više;

c) posrednik u prometu nepokretnostima, uključujući kada posreduje u iznajmljivanju nekretnine, ali samo u vezi sa transakcijama u kojima je mjesečna najamnina u vrijednosti od 20.000 KM i većoj.

Član 6

(Saradnja i koordinacija)

(1) Savjet ministara BiH, na prijedlog Ministarstva bezbjednosti BiH, formira stalno koordinaciono tijelo od predstavnika nadležnih organa iz člana 4. tačke aa) ovog zakona.

(2) Savjet ministara BiH, na prijedlog Ministarstva bezbjednosti BiH, detaljnije propisuje sastav stalnog koordinacionog tijela, način komunikacije i odlučivanja, sastav pojedinačnih radnih grupa ili neposredno obavljanje složenih aktivnosti, te drugih specifičnih zadataka ili aktivnosti unapređenja, koordinacije i saradnje u određenim oblastima ili drugih poslova koji se odnose na djelokrug ovog zakona, odnosno na izvršavanje međunarodnih obaveza BiH u oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti. Pri izradi prijedloga iz ovog stava Ministarstvo bezbjednosti BiH će konsultovati vlade FBiH, RS i BDBiH.

(3) Zadaci koordinacionog tijela i pojedinačnih radnih grupa su da:

a) vrši sveobuhvatnu procjenu rizika od pranja novca i rizika od finansiranja terorističkih aktivnosti, te procjenu rizika od finansiranja širenja oružja za masovno uništenje u BiH u skladu sa međunarodnim standardima;

b) sačinjava izvještaj o sprovedenoj procjeni rizika iz tačke a) ovog stava;

c) sačinjava sažetak izvještaja iz tačke b) ovog stava za potrebe informisanja javnosti;

d) sačinjava akcioni plan za sprečavanje i ublažavanje utvrđenih rizika i izrađuje strategiju za dokumente iz tačke a) ovog stava;

e) prati, analizira, promoviše i unapređuje saradnju u djelokrugu primjene ovog zakona, međunarodnih standarda u vezi sa sprečavanjem pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, te finansiranja širenja oružja za masovno uništenje između nadležnih organa u BiH i na međunarodnom nivou i priprema preporuke na osnovu izvedenih analiza;

f) prati donošenje novih ili izmjene postojećih obavezujućih međunarodnih standarda iz djelokruga ovog zakona, te u skladu s tim informiše Savjet ministara BiH i vlade FBiH, RS i BDBiH;

g) prati i koordinira vršenje procjene usklađenosti BiH sa obavezujućim standardima relevantnih međunarodnih tijela iz djelokruga ovog zakona;

h) vrši procjenu adekvatnosti mjera, uključujući zakone i podzakonske akte, koji se odnose na neprofitne organizacije, za potrebe određivanja proporcionalne i efektivne aktivnosti na otklanjanju ili umanjivanju utvrđenih rizika;

i) predlaže Savjetu ministara BiH donošenje podzakonskog akta kojim se utvrđuje način formiranja,

ažuriranja i objavljivanja liste javnih funkcija iz člana 4. tačke s) ovog zakona.

(4) Ministarstvo bezbjednosti BiH pruža podršku tijelima iz stava (2) ovog člana.

(5) Tijelo i radne grupe iz stava (2) ovog člana izvještavaju Savjet ministara BiH, te putem Ministarstva bezbjednosti BiH informišu vlade RS i FBiH i BDBiH o aktivnostima koje sprovode.

Član 7

(Procjena rizika od pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti i finansiranja širenja oružja za masovno uništenje)

(1) Procjena rizika od pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti i finansiranja širenja oružja za masovno uništenje iz člana 6. stava (3) tačke a) vrši se s ciljem:

a) identifikovanja, procjene, razumijevanja i smanjenja rizika od pranja novca, finansiranja terorizma i finansiranja širenja oružja za masovno uništenje;

b) identifikovanja konkretnih izvora rizika od pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti i finansiranja širenja oružja za masovno uništenje;

c) procjene nivoa rizika od pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti i finansiranja širenja oružja za masovno uništenje.

(2) Procjena rizika iz stava (1) ovog člana vrši se po potrebi kada dođe do promjena u kontekstu rizika, odnosno u skladu sa procjenom stalnog koordinacionog tijela, a najmanje svake četiri godine.

(3) Sažetak procjene rizika iz člana 6. stava (3) tačke c) stavlja se na raspolaganje javnosti i ne smije sadržavati povjerljive informacije.

Član 8

(Svrha procjene rizika od pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti i finansiranja širenja oružja za masovno uništenje)

(1) Rezultati iz procjene rizika iz člana 6. stava (3) tač. a) i b) ovog zakona koristiće se za:

a) unapređenje propisa kojim je u BiH definisano otkrivanja i sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti i finansiranje širenja oružja za masovno uništenje;

b) identifikovanje područja u kojima obveznici moraju primjenjivati pojačane mjere i prema potrebi utvrđivanje mjera koje su obveznici dužni preduzeti;

c) pomoć obveznicima iz člana 5. ovog zakona za izvođenje njihove procjene rizika od pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti i finansiranja širenja oružja za masovno uništenje.

(2) Rezultati procjene rizika iz člana 6. stava 3) tačke a) ovog zakona dostupni su obveznicima, nadležnim organima, drugim tijelima i javnosti na način i u obimu kako odredi stalno koordinaciono tijelo.

(3) Nadležni organi iz člana 4. tačke aa) i nadzorni organi iz člana 93. ovog zakona će prilikom planiranja i sprovođenja svojih aktivnosti iz djelokruga ovog zakona uzeti u obzir utvrđene rizike od pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti i finansiranja širenja oružja za masovno uništenje.

GLAVA II - ZADACI I OBAVEZE OBVEZNIKA

Član 9

(Mjere, radnje i postupci koje preduzimaju obveznici)

(1) Obveznici iz člana 5. ovog zakona su dužni da preduzimaju mjere, radnje i postupke za sprečavanje i otkrivanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti i finansiranja širenja oružja za masovno uništenje prije, u toku i nakon obavljanja transakcije ili uspostavljanja i trajanja poslovnog odnosa.

(2) Mjere, radnje i postupci iz stava (1) ovog člana obuhvataju:

a) izradu procjene rizika od pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti;

b) uspostavljanje politika, procedura, kontrole i postupaka;

c) praćenje sprovođenja politika, kontrola i postupaka iz tačke b) ovog stava i njihovo unapređivanje po potrebi;

d) preduzimanje pojačanih mjera za upravljanje rizicima i ublažavanje rizika tamo gdje je identifikovan viši nivo rizika;

e) preduzimanje pojednostavljenih mjera za upravljanje rizicima i otklanjanje rizika tamo gdje je identifikovan niži nivo rizika;

f) identifikaciju i praćenje klijenta na način i pod uslovima određenim ovim zakonom;

g) dostavljanje informacija, podataka i dokumentacije FOO-u o transakcijama, sredstvima i licima;

h) određivanje ovlašćenog lica i njegovog zamjenika da u ime obveznika izvršava obaveze iz ovog zakona, te obezbjeđivanje uslova za njihov rad;

i) redovno stručno obrazovanje, osposobljavanje i usavršavanje zaposlenih;

j) obezbjeđivanje redovne unutrašnje kontrole i unutrašnje i spoljne revizije izvršavanja obaveza iz ovog zakona;

k) izradu i redovno ažuriranje liste indikatora za identifikaciju sumnjivih transakcija, klijenata ili stranaka;

l) vođenje evidencija i čuvanje i zaštita podataka;

m) izvršavanje drugih mjera i radnji na osnovu ovog zakona i podzakonskih akata donesenih na osnovu ovog zakona.

(3) Obveznik iz člana 5. ovog zakona je dužan da u vezi sa stavom (1) ovog člana sačini odgovarajuće politike i procedure kojima će, radi efikasnog upravljanja rizikom od pranja novca i finansiranja

terorističkih aktivnosti i finansiranja širenja oružja za masovno uništenje, obuhvatiti mjere definisane u ovom članu.

(4) Politike i procedure iz stava (3) ovog člana moraju biti srazmjerne prirodi i veličini obveznika i moraju biti odobrene od najvišeg organa nadzora, odnosno upravljanja, odnosno rukovođenja obveznika u skladu sa statutom.

Član 10

(Procjena rizika pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti i finansiranja širenja oružja za masovno uništenje od strane obveznika)

(1) Obveznik iz člana 5. ovog zakona dužan je da izradi procjenu rizika pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti i finansiranja širenja oružja za masovno uništenje kako bi identifikovao, procijenio, razumio i smanjio rizike od pranja novca, finansiranja terorističkih aktivnosti i finansiranja širenja oružja za masovno uništenje, uzimajući u obzir faktore rizika koji se odnose na:

a) klijente;

b) države ili geografska područja;

c) proizvode, usluge ili transakcije;

d) kanale distribucije.

(2) Procjena rizika iz stava (1) ovog člana mora biti dokumentovana i srazmjerna veličini obveznika, vrsti, obimu i složenosti njegovog poslovanja te je obveznik dužan da je, najmanje jednom godišnje, ažurira i dostavi nadležnom nadzornom organu iz člana 93. ovog zakona.

(3) Procjena rizika iz stava (1) ovog člana mora sadržavati politike, mjere, radnje i postupke koje obveznik iz člana 5. ovog zakona preduzima s ciljem sprečavanja i otkrivanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti i finansiranja širenja oružja za masovno uništenje.

(4) FOO i nadležni nadzorni organi iz člana 93. ovog zakona smjernicama mogu propisati da pojedinačne dokumentovane

procjene rizika iz stava (1) ovog člana nisu potrebne za pojedini sektor obveznika ako su određeni rizici karakteristični za sektor jasni i shvaćeni od obveznika tog sektora.

(5) Obveznik iz člana 5. ovog zakona dužan je da procjenu rizika iz stava (1) ovog člana usklađuje sa pravilnicima i odlukama, odnosno smjernicama koje donosi nadležni organ, te je dužan da uzme u obzir i procjenu rizika od pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti u BiH.

(6) Obveznik iz člana 5. ovog zakona dužan je da, prije svih bitnih promjena u poslovnim procesima i poslovnoj praksi koje mogu uticati na mjere koje se preduzimaju radi sprečavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, te pri uvođenju novog proizvoda, eksternalizirane aktivnosti ili kanala distribucije, kao i prilikom uvođenja novih tehnologija za postojeće i nove proizvode, sprovede procjenu rizika radi identifikovanja i procjene o tome kako navedene promjene utiču na izloženost riziku od pranja novca ili finansiranja terorističkih aktivnosti, te da preduzme primjerene mjere za smanjenje rizika i efikasno upravljanje tim rizikom.

Član 11

(Mjere identifikacije i praćenja)

(1) Mjere identifikacije i praćenja podrazumijevaju:

a) utvrđivanje identiteta klijenta i provjeru njegovog identiteta na osnovu dokumenata, podataka ili informacija dobijenih od pouzdanih i nezavisnih izvora ili putem sredstava elektronske identifikacije ili neposrednim uvidom u javni registar u BiH, u skladu sa ovim zakonom;

b) utvrđivanje identiteta stvarnog vlasnika i preduzimanje razumnih mjera za provjeru identiteta stvarnog vlasnika klijenta, korišćenjem relevantnih informacija ili podataka dobijenih iz pouzdanog izvora i to tako da se obveznik može uvjeriti da zna ko je stvarni vlasnik, uključujući preduzimanje mjera potrebnih za

razumijevanje prirode poslovanja klijenta, vlasničke i kontrolne strukture klijenta kada je klijent privredno društvo, drugo pravno lice i s njim izjednačen subjekt ili trust i s njim izjednačen subjekt stranog prava;

c) prikupljanje i procjenu informacija o svrsi i namjeni poslovnog odnosa ili transakcije i drugih podataka u skladu s ovim zakonom;

d) sprovođenje stalnog praćenja poslovnih odnosa uključujući i kontrolu transakcija tokom poslovnog odnosa kako bi se osiguralo da su transakcije koje se obavljaju u skladu sa saznanjima obveznika o klijentu, poslovnom profilu i profilu rizika, te prema potrebi, izvoru novčanih sredstava, uključujući procjenu vjerodostojnosti informacija o porijeklu imovine koja je ili će biti predmet poslovnog odnosa, odnosno transakcije i osiguravanja ažuriranja dokumentacije, podataka ili informacija koje se vode;

e) utvrđivanje da li je klijent politički eksponirano lice.

(2) Obveznik iz člana 5. ovog zakona će svojim internim aktom definisati procedure za sprovođenje mjera navedenih u stavu (1) ovog člana.

(3) Prilikom sprovođenja mjera iz stava (1) tač. a) i b) ovog člana, obveznik iz člana 5. ovog zakona dužan je da provjeri da li je lice koje tvrdi da djeluje u ime klijenta za to i ovlašćeno, te da u skladu s odredbama ovog zakona utvrdi i provjeri identitet tog lica.

(4) Obveznik iz člana 5. ovog zakona dužan je da primjenjuje sve mjere identifikacije i praćenja iz stava (1) ovog člana u skladu s odredbama ovog zakona, pri čemu obim primjene mjera treba da zavisi od procjene rizika sprovedene u skladu sa članom 10. ovog zakona.

(5) Obveznik iz člana 5. ovog zakona će mjere identifikacije i praćenja iz stava (1) tačke d) ovog člana sprovoditi i tokom trajanja poslovnog odnosa sa klijentom na osnovu procjene rizika, ili kada se

promijene relevantne okolnosti u vezi sa klijentom ili kada je to u obavezi da uradi na osnovu drugih odredaba ovog zakona.

(6) Obveznik iz člana 5. ovog zakona osiguraće da propisane mjere identifikacije i praćenja budu odobrene od najvišeg rukovodstva.

(7) Obveznik iz člana 5. ovog zakona dužan je da nadzornim organima iz člana 93. ovog zakona, na njihov zahtjev, dostavi odgovarajuće analize, dokumente i druge podatke kojima dokazuje da su preduzete mjere primjerene u odnosu na utvrđene rizike od pranja novca i finansiranja terorizma.

Član 12

(Obaveza primjene mjera identifikacija i praćenje klijenta)

(1) Obveznik iz člana 5. ovog zakona dužan je da preduzme mjere identifikacije i praćenja klijenta prilikom:

a) uspostavljanja poslovnog odnosa sa klijentom;

b) obavljanja transakcije u iznosu 30.000 KM ili više bez obzira da li je transakcija obavljena u obliku jedne operacije ili više operacija koje se čine povezanim;

c) obavljanja povremene transakcije koja predstavlja prenos novčanih sredstava u iznosu od 2.000 KM ili više;

d) postojanja sumnje u vjerodostojnost i adekvatnost prethodno dobijenih informacija o klijentu ili stvarnom vlasniku;

e) postojanja sumnje na pranje novca ili finansiranje terorističkih aktivnosti bez obzira na iznos transakcije ili sredstava, bez obzira na sva moguća odstupanja, izuzeća ili pragove.

(2) Obveznik iz člana 5. ovog zakona dužan je da kontinuirano preduzima mjere identifikacije i praćenja za sve postojeće klijente na osnovu materijalnosti i rizika, te da sprovodi postupak identifikacije i praćenja nad tim postojećim odnosima u odgovarajućim trenucima,

uzimajući u obzir da li su i kada mjere identifikacije i praćenja prethodno realizovane, kao i adekvatnost dobijenih podataka.

(3) Prilikom transakcije iz stava (1) tačke b) ovog člana koja se obavlja na osnovu prethodno uspostavljenog poslovnog odnosa kod obveznika, obveznik će u okviru mjera identifikacije i praćenja samo provjeriti identitet klijenta, odnosno lica koje transakciju obavlja te prikupiti podatke iz člana 11. ovog zakona koji mu nedostaju.

Član 13

(Izuzetak od identifikacije i praćenja klijenta kod određenih usluga)

(1) Izdavaoci elektronskog novca ne moraju vršiti radnje i mjere identifikacije i praćenja klijenta ako je u skladu sa analizom rizika procijenjeno da postoji nizak rizik od pranja novca ili finansiranja terorizma i ako su ispunjeni svi sljedeći uslovi:

a) platni instrument ne može se ponovo puniti ili ima mjesečni prag za platne transakcije od 300 KM koji se može upotrijebiti isključivo u BiH;

b) maksimalni iznos pohranjenog elektronskog novca ne prelazi 300 KM;

c) platni instrument koristi se isključivo za kupovinu robe ili usluga;

d) da se na platni instrument ne može pohraniti anonimni elektronski novac;

e) izdavalac u dovoljnoj mjeri sprovodi praćenje transakcije ili poslovnog odnosa kako bi omogućio otkrivanje neuobičajenih ili sumnjivih transakcija.

(2) Odredbe stava (1) ovog člana ne primjenjuju se ako postoji sumnja da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma, kao i u slučaju otkupa elektronskog novca za gotov novac ili u slučaju podizanja gotovog novca u vrijednosti elektronskog novca, ako isplaćeni iznos prelazi 100 KM, te na platnu transakciju koja je inicirana putem interneta ili uređaja koji se može koristiti za komunikaciju na daljinu u kojim iznos prelazi 100 KM po transakciji.

Član 14

(Vrijeme provjere identiteta klijenta i stvarnog vlasnika, odbijanje poslovnog odnosa i obavljanja transakcije)

(1) Provjeru identiteta klijenta i stvarnog vlasnika iz člana 11. ovog zakona obveznik iz člana 5. ovog zakona dužan je da izvrši prije uspostavljanja poslovnog odnosa ili obavljanja transakcije.

(2) Izuzetno od stava (1) ovog člana obveznik može provjeru identiteta klijenta i stvarnog vlasnika izvršiti u toku uspostavljanja poslovnog odnosa, ako je to potrebno, kako ne bi došlo do prekida uobičajenog poslovanja i u slučaju kada je rizik od pranja novca i finansiranja terorizma nizak. U takvim situacijama spomenuti postupci sprovode se što je prije moguće nakon prvog kontakta.

(3) Izuzetno od stava (1) ovog člana obveznik, koji je finansijska institucija, može otvoriti račun pod uslovom da postoje odgovarajući zaštitni mehanizmi koji obezbjeđuju da klijenti ili neko u njihovo ime ne sprovodi transakcije dok nije postignuta potpuna usklađenost sa zahtjevima identifikacije i praćenja utvrđenim u članu 11. stavu (1) tač. a), b) i c).

(4) Obveznik iz člana 5. ovog zakona koji ne može sprovesti mjere identifikacije i praćenja iz člana 11. stava (1) tač. a), b) ili c) i stava (3) istog člana ovog zakona neće uspostaviti poslovni odnos niti obaviti transakciju, prekinuće poslovni odnos, te će razmotriti izradu prijave o sumnjivoj transakciji FOO-u prema odredbama člana 42. ovog zakona.

(5) Obveznik iz člana 5. ovog zakona može prekinuti već uspostavljeni poslovni odnos ako nije u mogućnosti da sprovede mjeru iz člana 11. stava (1) tač. d) i e) ovog zakona, odnosno ako ocijeni da ne može efikasno upravljati rizikom od pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti u odnosu na klijenta.

(6) Odredbe iz st. (4) i (5) ovog člana ne primjenjuju se na obveznike iz člana 5. stava (1) tačke o) isključivo u mjeri u kojoj ta lica utvrđuju pravni položaj svojih klijenata ili obavljaju zadatke odbrane ili zastupanja tih stranaka u sudskim i upravnim postupcima, uključujući davanje savjeta o pokretanju ili izbjegavanju takvih postupaka.

Član 15

(Podaci koji se prikupljaju prilikom mjera identifikacije i praćenja)

(1) Obveznik iz člana 5. ovog zakona prilikom obavljanja mjera identifikacije i praćenja iz člana 11. ovog zakona prikuplja sljedeće podatke:

a) za fizička lica: ime i prezime, prebivalište, dan, mjesec i godina rođenja, jedinstveni matični broj ili drugi lični identifikacioni broj klijenta, naziv i broj identifikacione isprave, naziv i državu izdavaoca, te državljanstvo;

b) za fizičko lice kojem je namijenjena transakcija: ime i prezime, prebivalište, te podatak o jedinstvenom matičnom broju fizičkog lica ili drugi lični identifikacioni broj klijenta ako mu je taj podatak dostupan;

c) za obrt i drugu samostalnu djelatnost:

1) naziv, adresu sjedišta i jedinstveni identifikacioni broj obrta i lica koje obavlja drugu samostalnu djelatnost kada se u svrhu poslovanja obrta ili obavljanja druge samostalne djelatnosti uspostavlja poslovni odnos ili obavlja transakcija;

2) naziv, adresu sjedišta obrta i lica koje obavlja drugu samostalnu djelatnost kojem je namijenjena transakcija, te jedinstveni identifikacioni broj obrta i lica koje obavlja drugu samostalnu djelatnost, samo ako mu je taj podatak dostupan;

d) za pravno lice za koje se uspostavlja poslovni odnos ili obavlja transakcija, odnosno za pravno lice u čije se ime uspostavlja poslovni odnos ili obavlja transakcija:

naziv, pravni oblik, adresu sjedišta i jedinstveni identifikacioni broj pravnog lica;

e) za pravno lice kojem je namijenjena transakcija obveznik pribavlja podatke o nazivu i adresi sjedišta tog pravnog lica, te podatak o jedinstvenom identifikacionom broju pravnog lica ako mu je taj podatak dostupan;

f) za stvarnog vlasnika klijenta: ime i prezime, država prebivališta, dan, mjesec i godina rođenja, državljanstvo/državljanstva i jedinstveni matični broj ili drugi lični identifikacioni broj klijenta ako je dostupan;

g) podatke o namjeni i predviđenoj prirodi poslovnog odnosa, uključujući i informaciju o djelatnosti klijenta;

h) datum i vrijeme uspostavljanja poslovnog odnosa;

i) datum i vrijeme pristupa sefu;

j) datum i vrijeme obavljanja transakcije, iznos i valutu u kojoj se obavlja transakcija, način sprovođenja transakcije, te svrhu/namjenu transakcije;

k) o izvoru sredstava koja jesu ili će biti predmet poslovnog odnosa;

l) o izvoru sredstava koja jesu ili će biti predmet transakcije;

m) prikuplja i druge podatke o sumnjivim transakcijama, sredstvima i licima koji su mu potrebni za obrazloženje razloga za sumnju na pranje novca ili finansiranje terorizma u skladu sa članom 42. ovog zakona.

(2) Pod fizičkim licem iz stava (1) tačke a) ovog člana podrazumijeva se:

a) fizičko lice ili njegov zakonski zastupnik, obrtnik ili lice koje obavlja drugu samostalnu djelatnost, a koje uspostavlja poslovni odnos ili obavlja transakciju

odnosno za koju se uspostavlja poslovni odnos ili obavlja transakcija;

b) zakonski zastupnik i punomoćnik koji za pravno lice uspostavlja poslovni odnos ili obavlja transakciju;

c) punomoćnik koji za klijenta uspostavlja poslovni odnos ili obavlja transakciju; i

d) fizičko lice koje pristupa sefu.

(3) Izuzetno od odredaba stava (1) tačke a) ovog člana, ako obveznik nije u mogućnosti da pribavi podatak o jedinstvenom identifikacionom broju fizičkog lica stranca kojem nije izdat lični identifikacioni broj, dužan je da pribavi podatak o vrsti, broju, izdavaocu i državi identifikacione isprave na osnovu koje je utvrdio i provjerio identitet tog fizičkog lica.

(4) Osim podataka iz stava (1) ovog člana, obveznik pribavlja i ostale podatke u obimu u kojem su mu potrebni za procjenu rizika od pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti u skladu s odredbama ovog zakona i na osnovu njega donesenih podzakonskih propisa.

(5) Obveznik iz člana 5. ovog zakona, u okviru mjera identifikacije i praćenja klijenta pri uspostavljanju poslovnog odnosa iz člana 12. stava (1) tačke a) ovog zakona, prikuplja podatke iz stava (1) tač. a), c), d), f), g), h) i k) ovog člana.

(6) Obveznik iz člana 5. ovog zakona, u okviru mjera identifikacije i praćenja klijenata pri obavljanju transakcija iz člana 12. stava (1) tačke b) ovog zakona, prikuplja podatke iz stava (1) tač. a), b) c), d), e), f), j) i l) ovog člana.

(7) Obveznik iz člana 5. ovog zakona, u okviru mjera identifikacije i praćenja klijenata pri obavljanju povremenih transakcija iz člana 12. stava (1) tačke c) ovog zakona, osim informacija o nalogodavcu i korisniku koji moraju biti priloženi prenosu novčanih sredstava, prikuplja i podatke iz stava (1) tač. f) i j) ovog člana.

(8) Obveznik iz člana 5. ovog zakona, u okviru mjera identifikacije i praćenja klijenata ako postoji sumnja u vjerodostojnost i adekvatnost prethodno dobijenih informacija o klijentu ili stvarnom vlasniku iz

člana 12. stava (1) tačke d) ovog zakona, prikuplja podatke iz stava (1) tač. a), c), d), f), g) i k) ovog člana.

(9) Obveznik iz člana 5. ovog zakona, u okviru mjera identifikacije i praćenja klijenata, ako postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili finansiranje terorističkih aktivnosti, bez obzira na iznos transakcije ili sredstava iz člana 12. stava (1) tačke e), prikuplja podatke iz stava (1) ovog člana.

(10) Obveznik iz člana 5. stav (1) tačke n) ovog zakona, u okviru mjera identifikacije i praćenja klijenata, prilikom sprovođenja transakcije iz člana 19. stava (4) ovog zakona prikuplja podatke iz stava (1) tač. a), b), c) alineje 2, e), f) i j).

(11) Obveznik iz člana 5. ovoga zakona u svrhu postupanja u skladu s odredbama člana 43. stava (1) tač. a) i b) ovog zakona prikuplja podatke iz stava (1) tač. a), b), c), d), e), f), j) i l) ovog člana.

(12) Obveznik iz člana 5. ovog zakona, u svrhu postupanja u skladu s odredbama člana 43. stava (1) tač. c) i d) ovog zakona, osim informacija o nalogodavcu i korisniku i primaocu koje moraju biti priložene prenosu novčanih sredstava, prikuplja i podatke iz stava (1) tačke j) ovog člana.

(13) Obveznik iz člana 5. stav (1) tač. j) i m) ovog zakona, u okviru mjera identifikacije i praćenja klijenata prilikom sprovođenja transakcije iz člana 12. stava (1) tačke b) ovog zakona, prikuplja podatke iz stava (1) tač. a), b), c), d), e), f), j), k) i l) ovog člana.

(14) Prilikom identifikacije lica iz stava (1) ovog člana, obveznik je dužan da pribavi ovjerenu kopiju identifikacionog dokumenta ili da sačini njegovu kopiju uvidom u original ili ovjerenu kopiju, kojom se smatra i elektronski dokument. Na kopiji, u papirnoj ili elektronskoj formi, obveznik će obezbijediti zapise o vremenu kada je identifikacija obavljena, te ime i prezime zaposlenika koji je obavio identifikaciju.

(15) Savjet ministara BiH, na prijedlog Ministarstva bezbjednosti BiH, može podzakonskim aktom bliže definisati sadržaj podataka koje je obveznik dužan da pribavi u svrhu sprovođenja mjera identifikacije i praćenja i obavještavanja FOO-a.

Član 16

(Utvrđivanje i provjera identiteta fizičkog lica, obrtnika i lica koje obavlja drugu samostalnu djelatnost)

(1) Za klijenta koji je fizičko lice i njegovog zakonskog zastupnika obveznik iz člana 5. ovog zakona utvrđuje i provjerava njegov identitet prikupljanjem podataka iz člana 15. stava (1) tačke a) ovog zakona uvidom u lični važeći identifikacioni dokument klijenta u njegovom prisustvu.

(2) Ako uvidom u lični identifikacioni dokument nije moguće prikupiti sve propisane podatke, podaci koji nedostaju prikupljaju se iz drugih važećih javnih isprava koje podnese klijent.

(3) Kada obveznik iz objektivnih razloga ne uspije da prikupi podatak u skladu sa st. (1) i (2) ovog člana, takav podatak može prikupiti neposredno od klijenta, te je dužan da ga provjeri.

(4) Ako je klijent obrtnik ili lice koje se bavi drugom samostalnom djelatnošću, obveznik prikuplja podatke iz člana 15. stav (1) tačka c) ovog zakona uvidom u original ili ovjerenu kopiju dokumentacije iz javnog registra koja ne smije biti starija od tri mjeseca, odnosno neposrednim uvidom u javni registar. Na izvodu iz registra u koji je ostvaren neposredni uvid obveznik u formi zabilješke upisuje datum i vrijeme, te ime i prezime lica koje je ostvarilo uvid.

Član 17

(Utvrđivanje i provjera identiteta punomoćnika fizičkog lica, obrtnika i lica koje obavlja drugu samostalnu djelatnost)

(1) Ako klijent, koji je fizičko lice, obrtnik ili lice koje obavlja drugu samostalnu djelatnost posredstvom punomoćnika uspostavlja poslovni odnos ili obavlja transakciju, obveznik iz člana 5. ovog zakona utvrđuje i provjerava identitet punomoćnika prikupljanjem podataka iz člana 15. stav (1) ovog zakona uvidom u lični identifikacioni dokument punomoćnika u njegovom prisustvu.

(2) Ako uvidom u lični identifikacioni dokument punomoćnika nije moguće prikupiti sve propisane podatke, podaci koji nedostaju

prikupljaju se iz drugih važećih javnih isprava koje podnese punomoćnik.

(3) Kada obveznik iz člana 5. ovog zakona iz objektivnih razloga ne uspije da prikupi podatke u skladu sa st. (1) i (2) ovog člana, takav podatak može da prikupi neposredno od klijenta, te je dužan da ga provjeri.

(4) Podatke iz člana 15. stav (1) tačka a) ovog zakona o fizičkom licu, obrtniku ili licu koje obavlja drugu samostalnu djelatnost obveznik pribavlja iz ovjerene punomoći i kopije važećeg ličnog identifikacionog dokumenta fizičkog lica koje mu dostavi punomoćnik.

(5) Ako je klijent obrtnik ili lice koje se bavi drugom samostalnom djelatnošću, obveznik prikuplja podatke iz člana 15. stav (1) tačka c) ovog zakona u skladu s odredbom člana 16. stav (4) ovog zakona.

Član 18

(Utvrđivanje i provjera identiteta pravnog lica)

(1) Identitet klijenta koji je pravno lice ili pravni aranžman obveznik iz člana 5. ovog zakona utvrđuje i provjerava prikupljanjem podataka iz člana 15. stav (1) tačka d) ovog zakona uvidom u original ili ovjerenu kopiju dokumentacije iz sudskog ili drugog javnog registra koju mu u ime pravnog lica dostavi zakonski zastupnik ili opunomoćenik pravnog lica, ili na drugi način u skladu s ovim zakonom.

(2) Dokumentacija iz stava (1) ovog člana prilikom podnošenja obvezniku mora biti ažurna, tačna i odražavati stvarno stanje klijenta i ne smije biti starija od tri mjeseca.

(3) Obveznik iz člana 5. ovog zakona može utvrditi i provjeriti identitet pravnog lica prikupljanjem podataka iz člana 15. stav (1) tačka d) ovog zakona neposrednim uvidom u sudski ili drugi javni registar. Na izvodu iz registra u koji je izvršen uvid obveznik u formi zabilješke upisuje datum i vrijeme, te ime i prezime lica koje je izvršilo uvid.

(4) Obveznik iz člana 5. ovog zakona utvrđuje identitet i preduzima razumne mjere za provjeru identiteta stvarnih vlasnika klijenta koji je pravno lice pomoću sljedećih informacija:

a) identiteta fizičkog lica, ili više njih, koji su stvarni vlasnici;

b) identiteta fizičkog lica, ili više njih, koji vrše kontrolu nad pravnim licem ili aranžmanom na drugi način ukoliko postoji sumnja da je lice iz tačke a) ovog stava ili više njih stvarni vlasnik, ili kada nijedno fizičko lice ne vrši kontrolu putem vlasničkog udjela,

c) identiteta relevantnog fizičkog lica na poziciji najvišeg rukovodećeg službenika ako nijedno fizičko lice nije identifikovano u skladu sa tačkom a) ili b) ovog stava.

(5) Obveznik iz člana 5. ovog zakona utvrđuje identitet i preduzima razumne mjere za provjeru identiteta stvarnih vlasnika klijenta koji je pravni aranžman utvrđivanjem identiteta sljedećih lica:

a) osnivača;

b) upravitelja;

c) zaštitnika, ako postoje;

d) korisnika, ili u slučaju kada pojedince koji imaju korist od pravnog aranžmana ili subjekta tek treba utvrditi, grupe lica u čijem je interesu pravni aranžman ili subjekat osnovan odnosno djeluje;

e) svakog drugog fizičkog lica koje vrši krajnju kontrolu nad trustom putem direktnog ili indirektnog vlasništva ili na drugi način;

f) za druge vrste pravnih aranžmana utvrđivanjem identiteta lica na ekvivalentnim ili sličnim pozicijama.

(6) Za korisnika ili korisnike koji su određeni po karakteristikama ili po kategoriji, finansijska institucija obveznik treba da pribavi

dovoljno informacija kako bi bila uvjerena da će moći utvrditi identitet korisnika u vrijeme isplate ili kada korisnik ima namjeru da ostvari stečena prava.

(7) Ostale podatke iz člana 15. ovog zakona, osim podataka o stvarnom vlasniku, obveznik prikuplja uvidom u originale ili ovjerene kopije isprava i drugu poslovnu dokumentaciju. Ako iz tih isprava i dokumentacije nije moguće prikupiti sve podatke iz člana 15. ovog zakona, podatke koji nedostaju, osim podataka o stvarnom vlasniku, obveznik prikuplja neposredno od zakonskog zastupnika ili opunomoćenika.

(8) Ako je klijent strano pravno lice koje obavlja djelatnost u BiH preko svoje poslovne jedinice, podružnice ili filijale, obveznik primjenjuje mjere iz ovog člana na strano pravno lice i njegove podružnice.

(9) Ako strano pravno lice, sa izuzetkom međunarodnih vladinih organizacija, obavlja transakcije, obveznik je dužan da najmanje jednom godišnje obavi ponovnu identifikaciju pribavljanjem podataka iz člana 15. ovog zakona i nove punomoći iz člana 11. stav (3) ovog zakona.

(10) Prilikom ulaska u novi poslovni odnos sa pravnim licem ili pravnim aranžmanom, za koje postoji obaveza registracije, obveznici prikupljaju informacije o stvarnom vlasništvu na osnovu rješenja o registraciji ili izvoda iz odgovarajućeg registra.

(11) Odstupajući od stava (10) ovog člana, obveznici mogu da provjere identitet klijenta i stvarnog vlasnika u toku uspostavljanja poslovnog odnosa, ako je to potrebno, kako ne bi došlo do prekida uobičajenog poslovanja i u slučaju kada je rizik od pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti nizak. U takvim situacijama spomenuti postupci sprovode se što je prije moguće nakon prvog kontakta i prije obavljanja transakcije.

(12) Odstupajući od stava (10) ovog člana, obveznici mogu da otvore račune, uključujući račune koji omogućuju transakcije sa prenosivim hartijama od vrijednosti, pod uslovom da postoje odgovarajući zaštitni mehanizmi koji obezbjeđuju da klijent ili neko u njihovo ime

ne sprovodi transakcije dok nije postignuta potpuna usklađenost sa zahtjevima za identifikaciju i provjeru identiteta klijenta utvrđenim u članu 11. stav (1) tač. a) i b).

(13) Obveznik iz člana 5. ovog zakona dužan je da ugovorom o poslovnom odnosu obaveže klijenta da dostavi sve nastale promjene u dokumentaciji iz st. (1) i (2) ovog člana u roku od osam dana.

Član 19

(Specifični slučajevi koji se odnose na određivanje i utvrđivanje identiteta klijenta)

(1) Obveznik iz člana 5. ovog zakona koji obavlja djelatnost iznajmljivanja sefa, osim mjera iz člana 12. ovog zakona, mora da preduzme mjere identifikacije i prikupi podatke u skladu sa čl. 11. i 15. ovog zakona prilikom svakog pristupa klijenta sefu i to se odnosi na svako fizičko lice koje stvarno pristupi sefu, bez obzira na to da li je on korisnik sefa prema ugovoru o sefu, odnosno njegov zakonski zastupnik ili opunomoćenik.

(2) Priređivači igara na sreću će preduzeti mjere identifikacije, provjere identiteta i praćenja klijenata prilikom registracije na elektronsku platformu za klađenje, bez obzira na iznos uloga.

(3) Kazina i kockarnice dužne su i da prilikom ulaska klijenta u kazina i kockarnice odmah izvrše njihovu identifikaciju i provjeru identiteta.

(4) Uključujući mjere iz člana 12. ovog zakona priređivači igara na sreću dužni su da vrše identifikaciju i praćenje klijenta koji u igri obavlja transakciju u iznosu od ili preko 2.000 KM, bez obzira na to da li se radi o jednoj ili više međusobno povezanih transakcija.

(5) Izuzetno od člana 12. ovog zakona, mjere identifikacije i praćenja vrši:

a) pravno i fizičko lice koje se bavi prometom plemenitih metala, dragog kamenja i njihovih proizvoda prilikom svakog otkupa plemenitih metala, dragog kamenja i njihovih proizvoda;

b) ovlašćeni mjenjač prilikom obavljanja povremenih transakcija u iznosu koji prelazi 1.000 KM, bez obzira na to da li se radi o jednoj ili više međusobno povezanih transakcija;

c) pružalac usluga povezanih sa virtuelnim valutama, prilikom obavljanja povremenih transakcija u iznosu koji prelazi 1.000 KM, bez obzira na to da li se radi o jednoj ili više međusobno povezanih transakcija;

(6) Obveznik iz člana 5. ovog zakona čija je djelatnost davanje kredita može da primijeni pojednostavljene mjere identifikacije i praćenja kada ukupna godišnja izloženost prema klijentu ne prelazi iznos od 3.000 KM.

Član 20

(Određivanje i utvrđivanje identiteta kod poslova životnog osiguranja)

(1) Obveznik iz člana 5. stav (1) tač. f) i g) ovog zakona dužan je da, kod poslova životnog osiguranja i drugih osiguranja povezanih sa ulaganjem, osim određivanja i utvrđivanja identiteta klijenta - ugovarača osiguranja i stvarnog vlasnika, utvrdi i provjeri identitet korisnika osiguranja, koji je određen kao posebno imenovano fizičko ili pravno lice ili druga lica koja imaju pravni interes čim korisnik bude identifikovan ili određen.

(2) Ako korisnik osiguranja nije određen po imenu, odnosno nazivu, obveznik je dužan da pribavi onaj obim informacija koji će biti dovoljan za utvrđivanje njegovog identiteta, odnosno identiteta stvarnog vlasnika korisnika osiguranja u trenutku isplate osigurane sume, ostvarivanja prava po osnovu otkupa, predujma ili zalaganja polise osiguranja.

(3) Obveznik iz člana 5. ovog zakona dužan je da utvrdi da li je korisnik osiguranja i stvarni vlasnik korisnika osiguranja politički eksponirano lice, i ako utvrdi da jeste, da preduzme mjere iz člana 34. ovog zakona.

(4) Ako je korisnik osiguranja svrstan u kategoriju visokog rizika od pranja novca ili finansiranja terorizma, obveznik je dužan da preduzme razumne mjere da utvrdi stvarnog vlasnika tog korisnika, i to najkasnije u trenutku isplate osigurane sume, ostvarivanja prava po osnovu otkupa, predujma ili zalaganja polise osiguranja.

(5) Ako u vezi sa polisom osiguranja utvrdi visok rizik od pranja novca i finansiranja terorizma, obveznik je dužan da osim radnji i mjera iz člana 11. ovog zakona obavijesti člana najvišeg rukovodstva prije isplate osigurane sume, te sprovede pojačane radnje i mjere poznavanja i praćenja klijenta.

Član 21

(Određivanje i utvrđivanje identiteta klijenta na osnovu videoelektronske identifikacije)

(1) Obveznici iz člana 5. ovog zakona mogu, u skladu sa propisima u BiH kojima se uređuje oblast videoelektronske identifikacije, na daljinu odrediti i utvrditi identitet fizičkog lica, njegovog zakonskog zastupnika, te klijenta koji je preduzetnik ili lice koje se bavi drugom samostalnom djelatnošću, pravnog lica i fizičkog lica koje zastupa pravno lice, korišćenjem sredstava videoelektronske identifikacije ako su ispunjeni svi sljedeći uslovi:

a) za proizvode, usluge, planirane transakcije odnosno sredstva ili kanale dostave, za čije korišćenje obveznik sprovodi videoelektronsku identifikaciju klijenta, nije utvrđen visoki rizik od pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti u skladu sa članom (5) ovog zakona;

b) identitet se određuje i utvrđuje na osnovu važeće javne isprave klijenta iz stava (1) ovog člana, koja sadrži biometrijsku fotografiju lica i koju je izdao nadležni organ država koje nisu na listi zemalja iz člana 86. stav (1) ovog zakona;

c) klijent je punoljetno lice;

d) klijent nema boravište na području država sa liste zemalja iz člana 86. stav (1) ovog zakona.

(2) Obveznik je dužan da prema klijentu iz stava (1) ovog člana, do trenutka njegovog fizičkog pristupanja kod obveznika, sprovodi mjere pojačanog i trajnog praćenja poslovnog odnosa sa klijentom, uključujući i sprovođenje mjera ograničenja transakcija shodno procijenjenom riziku.

(3) U postupku određivanja i utvrđivanja identiteta klijenta iz stava (1) ovog člana obveznik prikuplja podatke iz člana 15. ovog zakona. Podaci koje nije moguće prikupiti u skladu sa stavom (1) ovog člana prikupljaju se iz drugih važećih javnih isprava koje klijent dostavi posredstvom lica ovlašćenih za poslove poštanskog saobraćaja ili elektronskom poštom.

Član 22

(Određivanje i utvrđivanje identiteta klijenta putem kvalifikovanog elektronskog sertifikata za elektronski potpis ili elektronskog pečata)

(1) Obveznik iz člana 5. ovog zakona može, u skladu sa propisima u BiH kojima se uređuje oblast kvalifikovanog elektronskog sertifikata za elektronski potpis ili elektronskog pečata, na daljinu odrediti i utvrditi identitet fizičkog lica, njegovog zakonskog zastupnika, te klijenta koji je preduzetnik ili lice koje se bavi drugom samostalnom djelatnošću, pravnog lica i fizičkog lica koje zastupa pravno lice, na osnovu kvalifikovanog sertifikata za elektronski potpis ili elektronski pečat izdatog od sertifikacionog tijela u skladu sa zakonima kojima su uređeni elektronsko poslovanje i elektronski potpis.

(2) U postupku određivanja i utvrđivanja identiteta klijenta u skladu sa stavom (1) ovog člana obveznik prikuplja podatke iz člana 15. ovog zakona uvidom u kvalifikovani sertifikat za elektronski potpis ili elektronski pečat. Podaci koje nije moguće prikupiti iz kvalifikovanog sertifikata prikupljaju se iz drugih važećih javnih isprava koje klijent dostavi posredstvom lica ovlašćenih za poslove poštanskog saobraćaja ili elektronskom poštom. Ako na opisani način nije moguće prikupiti sve propisane podatke, podaci koji nedostaju prikupljaju se neposredno od klijenta ili na drugi način.

(3) Određivanje i utvrđivanje identiteta klijenta u skladu sa stavom (1) ovog člana nije dozvoljeno ako postoji sumnja da je kvalifikovani sertifikat zloupotrijebljen, odnosno ako obveznik utvrdi da su se promijenile okolnosti koje bitno utiču na njegovu valjanost, a kvalifikovani pružalac usluga ga još nije privremeno suspendovao.

(4) Obveznik je dužan da prema klijentu iz stava (1) ovog člana, do trenutka njegovog fizičkog pristupanja kod obveznika, sprovodi mjere pojačanog i trajnog praćenja poslovnog odnosa sa klijentom, uključujući i sprovođenje mjera ograničenja transakcija shodno procijenjenom riziku.

(5) Nakon fizičkog pristupanja obvezniku klijentu iz stava (1) ovog člana, obveznik je dužan da sprovodi mjere identifikacije i praćenja u skladu sa procjenom rizika iz člana 10. ovog zakona.

(6) Uslovi pod kojima se može odrediti i utvrditi identitet klijenta u skladu sa stavom (1) ovog zakona su:

a) da kvalifikovani elektronski sertifikat klijenta nije izdat pod pseudonimom;

b) da obveznik obezbijedi tehničke i druge uslove koji mu omogućavaju da u svakom trenutku provjeri da li je kvalifikovani elektronski sertifikat klijenta istekao ili je opozvan i da li je privatni kriptografski ključ važeći i izdat u skladu sa stavom (1) ovog člana;

c) da obveznik provjeri da li kvalifikovani elektronski sertifikat klijenta ima ograničenja upotrebe sertifikata u pogledu visine transakcije odnosno sredstava, načina poslovanja i slično i da svoje poslovanje uskladi s tim ograničenjima;

d) obveznik je dužan da obezbijedi tehničke uslove za vođenje evidencije o korišćenju sistema putem kvalifikovanog elektronskog sertifikata klijenta.

(7) Obveznik je dužan da obavijesti nadležni nadzorni organ iz člana 93. ovog zakona i FOO da će određivanje i utvrđivanje identiteta klijenta vršiti na osnovu kvalifikovanog elektronskog sertifikata

klijenta. Prilikom obavještavanja, dužan je da dostavi i izjavu o ispunjenosti uslova iz stava (6) tač. b) i d) ovog člana.

(8) Sertifikaciono tijelo, koje je klijentu izdalo kvalifikovani elektronski sertifikat, dužno je da obvezniku, na njegov zahtjev, bez odlaganja dostavi podatke o načinu na koji je utvrdilo i provjerilo identitet klijenta koji je imalac sertifikata.

(9) Ako prilikom određivanja i utvrđivanja identiteta klijenta na osnovu ovog člana obveznik posumnja u istinitost prikupljenih podataka ili vjerodostojnost isprava iz kojih su podaci pribavljeni, dužan je da obustavi i postupak određivanja i utvrđivanja identiteta klijenta putem kvalifikovanog elektronskog sertifikata i da odredi i utvrdi identitet na osnovu čl. 15, 16, 17, 18. i 19. ovog zakona.

Član 23

(Treće lice)

(1) U smislu ovog zakona, treća lica su obveznici, navedeni u članu 5. tač. a), b), c), f) i r) ovog zakona, njihove organizacije, udruženja ili druge institucije ili lica koja se nalaze u državi ili drugoj zemlji:

a) koji primjenjuju zahtjeve identifikacije i praćenja klijenta i zahtjeve na vođenju evidencije koji su isti ili stroži od tih zahtjeva koji su u primjeni u BiH;

b) čija se usklađenost poslovanja sa zahtjevima sprečavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti nadzire redovno i kontinuirano od nadležnih organa u zemljama sjedišta, na način i u obimu u kojem se sprovodi nadzor od nadležnih organa nad obveznicima iz BiH.

(2) Obveznicima iz stava (1) ovog člana zakona nije dozvoljeno da se oslanjaju na treća lica sa sjedištem u visokorizičnim zemljama iz člana 86. stav (1) tačka a), izuzev ako je treće lice podružnica, društvo kćeri u većinskom vlasništvu obveznika, pri čemu se u potpunosti treće lice pridržava politika i postupaka unutar grupe tako da:

a) se primjenjuju zahtjevi identifikacije i praćenja klijenta i zahtjevi na vođenju evidencije koji su isti ili stroži od tih zahtjeva koji su u primjeni u BiH;

b) je usklađenost poslovanja sa zahtjevima sprečavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti nadzirana redovno i kontinuirano od nadležnih organa u zemlji sjedišta, na način i u obimu u kojem se sprovodi nadzor od nadležnih organa nad obveznicima iz BiH.

(3) Treća lica navedena u stavu (1) ovog člana neće uključivati pružaoce usluga spoljnog izvora.

(4) Obveznik trećem licu ne može povjeriti proceduru identifikacije i praćenja klijenta ako je klijent:

a) strano pravno lice koje se ne bavi ili se ne može baviti trgovinom, proizvodnjom ili drugom aktivnosti u državi na čijoj teritoriji ima sjedište;

b) fiducijarno ili drugo slično strano pravno lice sa nepoznatim ili skrivenim vlasnicima ili menadžerima.

(5) Izuzetno od odredaba stava (3) obveznik može povjeriti obavljanje poslova trećeg lica vlastitim filijalama i podružnicama koji se nalaze u zemljama iz člana 86. stav (1) tačka a) ovog zakona pod uslovom da se u potpunosti pridržavaju politika i postupaka grupe.

Član 24

(Identifikacija klijenata preko trećih lica)

(1) Obveznik iz člana 5. ovog zakona može, pod uslovima određenim ovim zakonom i drugim propisima donesenim shodno ovom zakonu, pri uspostavljanju poslovnog odnosa s klijentom povjeriti trećem licu utvrđivanje i provjeru identiteta klijenta, utvrđivanje identiteta stvarnog vlasnika klijenta i prikupljanje podataka o namjeni i predviđenoj prirodi poslovnog odnosa ili transakcije odnosno sredstava.

(2) Obveznik je dužan da prethodno provjeri da li treće lice kojem će povjeriti sprovođenje mjera identifikacije i praćenja klijenta ispunjava uslove propisane ovim zakonom.

(3) Obveznik ne smije da prihvati obavljanje pojedinih radnji i mjera identifikacije klijenta preko trećeg lica ako je to lice utvrdilo i provjerilo identitet klijenta bez njegovog prisustva.

(4) Povjeravanjem izvršavanja pojedinih radnji i mjera identifikacije klijenta trećem licu obveznik se ne oslobađa odgovornosti za pravilno izvršavanje radnji i mjera identifikacije u skladu sa ovim zakonom. Konačnu odgovornost za sprovođenje mjera identifikacije povjerenih trećem licu i dalje snosi obveznik.

Član 25

(Pribavljanje podataka i dokumentacije od trećeg lica)

(1) Obveznik iz člana 5. ovog zakona dužan je da obezbijedi da treće lice koje je u skladu sa odredbama čl. 11. i 24. ovog zakona izvršilo radnje i mjere identifikacije i provjere identiteta klijenta bez odlaganja dostavi:

a) neophodne informacije u skladu sa članom 11. ovog zakona;

b) kopije identifikacionih podataka i druge relevantne dokumentacije u vezi sa zahtjevom za identifikaciju i provjeru identiteta na zahtjev obveznika, uključujući, ako su dostupni, podatke pribavljene sredstvima elektronske identifikacije ili bilo kojim drugim sigurnim, daljinskim ili elektronskim postupkom identifikacije koji je regulisala, priznala, odobrila ili prihvatila nadležna institucija u BiH.

(2) Pribavljenu identifikacionu dokumentaciju obveznik čuva u skladu s ovim zakonom.

Član 26

(Zabrana uspostavljanja poslovnog odnosa)

Obveznik iz člana 5. ovog zakona ne smije uspostaviti poslovni odnos ako:

a) je radnje i mjere identifikacije i provjere identiteta klijenta izvršilo lice koje se ne smatra trećim licem iz člana 23. ovog zakona;

b) je treće lice utvrdilo i provjerilo identitet klijenta bez njegovog prisustva;

c) od trećeg lica nije prethodno pribavio podatke i dokumentaciju iz člana 25. stav (1) ovog zakona;

d) je posumnjao u vjerodostojnost izvršene radnje i mjere identifikacije i praćenja klijenta ili istinitost pribavljenih podataka o klijentu.

Član 27

(Kontinuirano praćenje poslovnih aktivnosti klijenta)

(1) Obveznik iz člana 5. ovog zakona prati poslovne aktivnosti koje preduzima klijent sprovodeći mjere identifikacije i praćenja uz primjenu principa upoznaj svog klijenta, uključujući i porijeklo sredstava koja se koriste u poslovnim operacijama.

(2) Praćenje poslovnih aktivnosti koje preduzima klijent preko obveznika uključuje:

a) određivanje poslovnih operacija klijenta u skladu sa svrhom i namjenom poslovnog odnosa uspostavljenog između klijenta i obveznika;

b) kontinuirano praćenje poslovnog odnosa i sprovođenje kontrole transakcija obavljenih za vrijeme trajanja poslovnog odnosa da bi se obezbijedilo da su transakcije koje se obavljaju u skladu s onim što obveznik zna o klijentu, njegovom poslovnom profilu i profilu rizika, te prema potrebi, izvoru novčanih sredstava i obezbjeđivanju ažuriranja dokumentacije, podataka ili informacija koje se vode;

c) obezbjeđivanje da dokumentacija, podaci i informacije prikupljeni u okviru procesa identifikacije i praćenja budu ažurni i relevantni, ostvarivanjem uvida u postojeće evidencije, naročito za kategorije klijenata višeg rizika.

(3) Obveznik treba da odredi obim i učestalost mjera navedenih u stavu (2) ovog člana koje odgovaraju riziku pranja novca ili finansiranja terorističkih aktivnosti kojem je izložen u obavljanju pojedinačnih transakcija ili poslovnih operacija pojedinačnog klijenta. Obveznik će procijeniti takav rizik u skladu sa članom 10. ovog zakona.

(4) Aktivnosti redovnog praćenja ne mogu se povjeriti trećem licu.

Član 28

(Posebni oblici identifikacije i praćenja)

Prilikom identifikacije i praćenja aktivnosti klijenata, obveznik iz člana 5. ovog zakona će, zavisno od stepena rizika klijenta i transakcije, primijeniti posebne mjere identifikacije i praćenja, i to:

a) pojačanu identifikaciju i praćenje;

b) pojednostavljenu identifikaciju i praćenje.

Član 29

(Pojačana identifikacija i praćenje klijenta)

(1) Pojačane mjere identifikacije i praćenja, osim mjera iz člana 11. ovog zakona, uključuju i dodatne mjere koje su određene ovim zakonom, a koje je obveznik iz člana 5. ovog zakona dužan da primijeni kako bi na odgovarajući način upravljao rizicima od pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti i širenja oružja za masovno uništenje, te kako bi te rizike na odgovarajući način umanjio prilikom:

a) uspostavljanja korespondentnog odnosa;

b) primjene novih tehnologija i tehnologija u razvoju prema članu 32. ovog zakona, a u skladu sa procjenom

rizika od strane obveznika;

c) obavljanja transakcija koje se po svojim karakteristikama mogu smatrati neuobičajenim u skladu sa članom 33. ovog zakona;

d) uspostavljanja poslovnog odnosa ili obavljanja transakcije iz člana 12. ovog zakona sa klijentom koji je politički eksponirano lice ili ima stvarnog vlasnika koji je politički eksponirano lice uključujući i njihove najbliže članove porodice i bliže saradnike;

e) sprovođenja mjera identifikacije i praćenja kada klijent nije bio lično prisutan za vrijeme utvrđivanja i provjere identiteta;

f) uspostavljanja poslovnog odnosa ili obavljanja transakcije koji uključuju visokorizične zemlje iz člana 86. stav (1) tačka a);

g) uspostavljanja poslovnog odnosa sa klijentima koji obavljaju djelatnosti visokog rizika, shodno procjeni rizika od pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti i širenja oružja za masovno uništenje.

(2) Pojačane mjere identifikacije i praćenja obveznik iz člana 5. ovog zakona će primijeniti i u drugim slučajevima, kao i na postojeće klijente, kada zbog prirode poslovnog odnosa, rizika povezanih sa klijentom, zemljom, geografskim područjem ili proizvodom, uslugom, transakcijom ili kanalom isporuke, ili zbog drugih okolnosti povezanih sa klijentom, na osnovu procjene rizika iz člana 10. ovog zakona, postoji ili je obveznik identifikovao visoki rizik od pranja novca ili finansiranja terorističkih aktivnosti i širenja oružja za masovno uništenje.

(3) Sadržaj i način sprovođenja mjera pojačane identifikacije i praćenja iz stava (1) ovog člana biće uređeni podzakonskim aktom Savjeta ministara BiH, na prijedlog Ministarstva bezbjednosti BiH.

(4) Najviše rukovodstvo obveznika dužno je da dâ saglasnost za uspostavljanje poslovnog odnosa, odnosno njegov nastavak ako je

poslovni odnos uspostavljen sa: korespondentnom bankom, politički eksponiranim licem i klijentima koji su povezani sa visokorizičnim zemljama iz člana 86. stava (1) tačke a).

(5) Obveznik iz člana 5. ovog zakona dužan je da primijeni mjere pojačane identifikacije i praćenja klijenta u odnosu na pojedini poslovni odnos ili povremenu transakciju za koju je ovim zakonom ili procjenom rizika od pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti u BiH utvrđen visok rizik za pranje novca ili finansiranje terorističkih aktivnosti.

Član 30

(Pojednostavljena identifikacija i praćenje klijenta)

(1) Obveznici iz člana 5. ovog zakona mogu da primijene pojednostavljene mjere identifikacije i praćenja klijenta samo ako su identifikovani niži nivoi rizika, putem adekvatne analize rizika koju je obavio obveznik.

(2) Pojednostavljene mjere će biti srazmjerne faktorima nižeg rizika, ali nisu prihvatljive kada postoji sumnja na pranje novca i finansiranje terorističkih aktivnosti ili kada se primjenjuju specifični scenariji za više nivoe rizika.

(3) Prije primjene mjera pojednostavljene identifikacije i praćenja klijenta obveznici će se uvjeriti da poslovni odnos ili transakcija predstavljaju niži stepen rizika.

(4) Iako sprovodi pojednostavljenu identifikaciju i praćenje prema st. (1) i (2) ovog člana, obveznik je dužan da u odnosu na transakcije i poslovni odnos sprovodi redovne mjere praćenja u svrhu otkrivanja neobičnih ili sumnjivih transakcija.

(5) Obveznik može primijeniti mjere identifikacije i praćenja klijenta u odnosu na pojedini poslovni odnos ili povremenu transakciju za koju procijeni da predstavlja nizak rizik za pranje novca i finansiranje terorističkih aktivnosti uvažavajući rezultate procjene rizika od pranja novca i finansiranja terorizma u BiH.

(6) Faktori na osnovu kojih se procjenjuje da li je poslovni odnos ili transakcija niskog rizika utvrđuju se podzakonskim aktom koji

donosi Savjet ministara BiH, na prijedlog Ministarstva bezbjednosti BiH.

Član 31

(Korespondentni poslovni odnos)

(1) Obveznik iz člana 5. ovog zakona dužan je da prilikom uspostavljanja korespondentnog poslovnog odnosa uz pojačane mjere identifikacije i praćenja klijenta sprovede i sljedeće mjere:

a) prikupi dovoljno informacija o respondentnoj instituciji da bi u potpunosti razumio prirodu njenog poslovanja i da bi iz javno dostupnih informacija utvrdio reputaciju institucije i kvalitet nadzora, uključujući i da li je bila predmet istrage u vezi s pranjem novca ili finansiranjem terorističkih aktivnosti ili predmet djelovanja nadzornog organa;

b) prikupi podatke o izdavanju i roku važenja ovlašćenja za obavljanje bankarskih ili drugih finansijskih usluga, nazivu i sjedištu nadležnog organa koji je izdao ovlašćenje;

c) procijeni interne procedure i kontrole koje se tiču otkrivanja i sprečavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, a naročito: identifikacije i praćenja klijenta, određivanja stvarnog vlasnika, podataka koji se tiču izvještaja o sumnjivim transakcijama nadležnim organima, čuvanja izvještaja, unutrašnje kontrole i drugih procedura koje je usvojila banka ili druga finansijska institucija za otkrivanje i sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti;

d) dokumentuje i razumije odgovornosti obveznika i respodentne institucije;

e) pribavi važeće propise iz oblasti otkrivanja i sprečavanja pranja novca i finansiranja terorističkih

aktivnosti koji se primjenjuju u zemlji u kojoj je banka ili druga finansijska institucija osnovana ili registrovana;

f) jasno razumije odgovornosti svake institucije u pogledu sprečavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti;

g) osigura da banka ili druga finansijska institucija ne posluje sa fiktivnim bankama;

h) osigura da banka ili druga finansijska institucija nema uspostavljen ili ne ulazi u poslovni odnos sa fiktivnim bankama;

i) osigura da banka ili druga finansijska institucija podliježe upravnom nadzoru u zemlji svog sjedišta ili registracije i da, u skladu sa zakonodavstvom te zemlje, ima obavezu da uskladi svoje poslovanje sa zakonima i odredbama koji se tiču otkrivanja i sprečavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti.

(2) Zaposlenik obveznika koji uspostavlja odnos sa korespondentnom bankom ili drugom finansijskom institucijom iz stava (1) ovog člana i sprovodi proceduru pojačane identifikacije i praćenja klijenta prikupiće sva pisana odobrenja od najvišeg rukovodstva obveznika prije ulaska u takav odnos, a ako je taj odnos uspostavljen, ne može se nastaviti bez pisanog odobrenja najvišeg rukovodstva u obvezniku.

(3) Obveznik će prikupiti sve podatke navedene u stavu (1) ovog člana uvidom u javne ili druge dostupne registre ili pregledom dokumenata i poslovnih izvještaja koje je priložila banka ili druga finansijska institucija sa sjedištem u inostranstvu. Banka ili druga finansijska institucija dužna je da izvrši procjenu i provjeru adekvatnosti i efikasnosti politika i procedura sprečavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti korespondentne banke ili druge finansijske institucije.

(4) U pogledu prolaznih računa, obveznik je dužan da se uvjeri da je respondentna banka:

a) obavila provjeru identiteta klijenta te da kontinuirano sprovodi mjere identifikacije i praćanja klijenata koji imaju direktan pristup računima korespondentne banke;

b) u mogućnosti da, na zahtjev, korespondentnoj banci dostavi relevantne podatke dobijene u procesu identifikacije i praćenja.

(5) Obveznik neće ulaziti ili nastaviti korespondentnu vezu sa bankom ili drugom finansijskom institucijom iz stava (1) ovog člana ako:

a) podaci iz stava (1) tač. a), b), d), e) i f) ovog člana nisu unaprijed prikupljeni;

b) zaposlenik obveznika nije dobio prethodno pisano odobrenje svog najvišeg rukovodstva obveznika za stupanje u korespondentni odnos;

c) banka ili druga finansijska institucija sa sjedištem u inostranstvu ne primjenjuje sistem za otkrivanje i sprečavanje pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti ili u skladu sa zakonodavstvom zemlje u kojoj je osnovana ili registrovana nije obavezna da sprovodi zakone i druge relevantne propise koji se tiču otkrivanja i sprečavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti;

d) banka ili druga finansijska institucija posluje kao fiktivna banka ili ulazi u korespondentne ili druge poslovne odnose i obavlja transakcije sa fiktivnim bankama;

e) banka ili druga finansijska institucija, koju treća finansijska institucija direktno koristi za sprovođenje transakcija u svoje ime, ne sprovodi mjere identifikacije i praćenja klijenta za treću finansijsku instituciju koja ima direktan pristup računu korespondentne banke i na zahtjev korespondentne banke ne može dostaviti

potrebne podatke, informacije i dokumentaciju o identifikciji klijenta.

(6) Obveznik je dužan da u ugovoru na osnovu kojeg se uspostavlja korespondentni odnos posebno utvrdi i dokumentuje obaveze svake ugovorne strane u vezi s otkrivanjem i sprečavanjem pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti.

(7) Obveznik ne smije uspostaviti korespondentni odnos sa stranom bankom ili drugom finansijskom institucijom na osnovu kojeg ta institucija može koristiti račun kod obveznika tako što će svojim klijentima omogućiti direktno korišćenje tog računa.

(8) Obveznik ne smije uspostaviti ili održavati korespondentne odnose sa fiktivnim bankama.

(9) Obveznik ne smije uspostaviti ili održavati korespondentne odnose sa finansijskom institucijom za koju se zna da dozvoljava da se njenim računima koristi fiktivna banka.

Član 32

(Primjena novih tehnologija i tehnologija u razvoju)

(1) Obveznik iz člana 5. ovog zakona dužan je da identifikuje i procijeni rizike od pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti koji mogu nastati u vezi s razvojem novih proizvoda i novih poslovnih praksi, uključujući i nove mehanizme isporuke, i upotrebu novih ili tehnologija u razvoju za nove i postojeće proizvode prije njihovog plasiranja ili korišćenja.

(2) Obveznik je dužan da sprovodi pojačano praćenje kako bi identifikovao rizike od pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti koji proizlaze iz primjene novih tehnologija ili tehnologija u razvoju za nove ili već postojeće proizvode koji se koriste za realizaciju transakcija u unutrašnjem ili međunarodnom platnom prometu, pogotovo onih koji mogu pogodovati anonimnosti, kao i nove poslovne prakse, uključujući pojačano praćenje novih mehanizama distribucije i intrumenata plaćanja putem kojih se obavljaju transkacije povezane sa novim tehnologijama i tehnologijama u razvoju.

(3) U svrhu sprovođenja mjera iz ovog člana, obveznik će uspostaviti procedure i preduzeti odgovarajuće mjere za upravljanje rizicima i ublažavanje rizika s ciljem sprečavanja zloupotreba novih tehnologija ili tehnologija u razvoju u svrhu pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti.

Član 33

(Neuobičajene transakcije)

(1) Obveznik iz člana 5. ovog zakona dužan je da provjeri pozadinu i svrhu transakcije koju karakterišu: složenost, neuobičajeno visok iznos, neuobičajeni način izvršenja, vrijednost ili povezanost transakcija odnosno sredstava koje nemaju ekonomski ili pravno osnovanu namjenu, odnosno nisu usaglašene ili su u nesrazmjeru s uobičajenim, očekivanim poslovanjem klijenta.

(2) Obveznik je dužan da utvrdi osnov i svrhu transakcija iz stava (1) ovog člana i, ako ne utvrdi da se radi o sumnjivoj transakciji, o tome sačini službenu zabilješku u pisanoj ili elektronskoj formi, koju čuva kako bi bila dostupna na zahtjev FOO-a i nadzornih organa iz ovog zakona.

(3) U vezi sa transakcijama odnosno sredstvima iz st. (1) i (2) ovog člana, sa izuzetkom iz stava (4) ovog člana, obveznik osim obaveza iz stava (1) ovog člana preduzima najmanje sljedeće mjere:

a) prikuplja i provjerava dodatne podatke o djelatnosti klijenta i predviđenoj prirodi poslovnog odnosa sa klijentom;

b) prikuplja i provjerava podatke o svrsi najavljene ili obavljene transakcije odnosno sredstava;

c) ažurira identifikacione podatke o klijentu i njegovom stvarnom vlasniku;

d) provjerava prikupljene podatke o izvoru sredstava.

(4) Ako obveznik u vezi sa transakcijama odnosno sredstvima iz stava (1) ovog člana nakon sprovedene analize utvrdi razloge za sumnju na pranje novca ili finansiranje terorizma, dužan je da o tome

obavijesti FOO na način kako je to propisano članom 42. ovog zakona.

Član 34

(Politički eksponirana lica)

(1) Osim sprovođenja mjera identifikacije i praćenja klijenta iz člana 11. ovog zakona, obveznici će uspostaviti odgovarajuću proceduru za određivanje da li je klijent i/ili stvarni vlasnik klijenta iz BiH ili inostranstva politički eksponirano lice. Obveznik će definisati takve procedure u svom internom aktu, istovremeno prateći smjernice FOO-a i nadzornih organa navedenih u članu 93. ovog zakona.

(2) Kada je klijent i/ili stvarni vlasnik klijenta koji ulazi u poslovni odnos ili obavlja transakciju ili u čije ime se stupa u poslovni odnos ili transakciju obavlja politički eksponirano lice, obveznik će, osim mjera navedenih u članu 11. ovog zakona, u okviru procedure pojačane identifikacije i praćenja klijenta preduzeti sljedeće dodatne mjere:

a) prikupiti podatke da bi se ustanovio izvor bogatstva i izvor sredstava i imovine koja jeste ili će biti predmet poslovnog odnosa ili transakcije iz dokumenata i ostale dokumentacije koju je priložio klijent i/ili stvarni vlasnik klijenta;

b) zaposleni kod obveznika koji sprovodi proceduru za uspostavljanje poslovnog odnosa sa klijentom obezbijediće pisano odobrenje najvišeg rukovodstva prije nego što uđe u takvu vrstu odnosa;

c) nakon stupanja u poslovni odnos, obveznik će pojačano i trajno pratiti transakcije odnosno sredstva i ostale poslovne aktivnosti politički eksponiranog lica.

(3) Ako obveznik utvrdi da je klijent ili stvarni vlasnik klijenta postao politički eksponirano lice za vrijeme poslovnog odnosa, primijeniće radnje i mjere iz stava (2) ovog člana, a za nastavak poslovnog odnosa s tim licem pribaviće pisanu saglasnost najvišeg rukovodstva.

(4) Kada politički eksponirano lice prestane da djeluje na istaknutoj javnoj funkciji, obveznik je dužan da procijeni dalji rizik koji to lice predstavlja i na osnovu procjene rizika preduzima odgovarajuće mjere, sve dok obveznik više ne smatra da politički eksponirano lice predstavlja dalji rizik specifičan za politički izloženo lice, pri čemu period sprovođenja mjera traje najmanje 12 mjeseci od prestanka djelovanja na istaknutoj javnoj funkciji.

(5) Mjere iz ovog člana sprovode se i za najbliže članove porodice i bliske saradnike iz člana 4. tač. s) i t) ovog zakona.

(6) Savjet ministara BiH, na osnovu prijedloga koji sačinjava Ministarstvo bezbjednosti BiH u saradnji sa koordinacionim tijelom iz člana 6. stav (1), donosi podzakonski akt kojim se utvrđuje način formiranja, ažuriranja i objavljivanja liste javnih funkcija iz člana 4. tačka s),

(7) Međunarodne organizacije akreditovane u BiH obavezne su da koordinacionom tijelu iz člana 6. stav (1), posredstvom Ministarstva inostranih poslova BiH, dostave ažuriranu listu istaknutih javnih funkcija u toj međunarodnoj organizaciji.

Član 35

(Mjere pojačane identifikacije i praćenja koje se primjenjuju na klijente iz visokorizičnih zemalja)

(1) U vezi sa poslovnim odnosima ili transakcijama koji uključuju visokorizične zemlje utvrđene članom 86. stav (1) tačka a) ovog zakona, obveznik primjenjuje sljedeće mjere pojačane identifikacije i praćenja:

a) prikupljanje dodatnih informacija o klijentu i stvarnom vlasniku odnosno stvarnim vlasnicima;

b) prikupljanje dodatnih informacija o svrsi i namjeni poslovnog odnosa;

c) prikupljanje informacija o izvoru novčanih sredstava i izvoru bogatstva klijenta i stvarnog vlasnika odnosno stvarnih vlasnika;

d) prikupljanje informacija o razlozima za planirane ili obavljene transakcije;

e) pribavljanje odobrenja najvišeg rukovodstva za uspostavljanje ili nastavak poslovnog odnosa;

f) sprovođenje pojačanog praćenja poslovnog odnosa povećanjem broja i učestalosti primijenjenih kontrola te odabirom uzoraka transakcija koji iziskuju dalje ispitivanje.

(2) Obveznik će, osim mjera iz stava (1) ovog člana, prema potrebi, primjenjivati i jednu ili više dodatnih mjera smanjenja rizika pranja novca i finansiranja terorizma na fizička i pravna lica koja obavljaju transakcije koje uključuju visokorizične zemlje utvrđene članom 86. stav (1) tačka a) ovog zakona, i to:

a) primjenu dodatnih elemenata pojačane identifikacije i praćenja;

b) uvođenje pojačanih relevantnih mehanizama izvještavanja ili sistemskog izvještavanja o finansijskim transakcijama;

c) ograničavanje poslovnih odnosa ili transakcija sa fizičkim licima ili pravnim subjektima iz visokorizičnih zemalja utvrđenih članom 86. stavom (1) tačkom a) ovog zakona.

(3) Uz mjere predviđene u stavu (1) ovog člana nadležni nadzorni organ može primijeniti jednu od ili nekoliko sljedećih mjera u pogledu visokorizičnih trećih zemalja utvrđenih članom 86. stavom (1) tačkom a) ovog zakona:

a) odbijanje osnivanja društava kćeri, filijala ili predstavništava obveznika iz dotične zemlje, ili uzimanje u obzir, na drugi način, činjenice da relevantni obveznik potiče iz zemlje koja nema odgovarajuće režime sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma;

b) zabrana obveznicima da osnivaju filijale ili predstavništva u dotičnoj zemlji, ili uzimanje u obzir, na drugi način, činjenice da bi se relevantna filijala ili relevantno predstavništvo nalazili u zemlji koja nema odgovarajuće režime sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma;

c) zahtijevanje pojačanih zahtjeva u vezi sa nadzornim pregledom ili pojačanih zahtjeva u vezi sa spoljnom revizijom za filijale i društva kćeri obveznika koji se nalaze u dotičnoj zemlji;

d) zahtijevanje pojačanih zahtjeva u vezi sa spoljnom revizijom za finansijske grupacije u odnosu na sve njihove filijale i društva kćeri koji se nalaze u dotičnoj zemlji;

e) zahtijevanje od kreditnih i finansijskih institucija da preispitaju i izmijene te, ako je to potrebno, prekinu korespondentne odnose sa respondentnim institucijama u dotičnoj zemlji.

(4) Pri donošenju ili primjeni mjera utvrđenih u st. (2) i (3) ovog člana, Savjet ministara BiH uzima u obzir relevantne evaluacije, procjene ili izvještaje koje su sastavile međunarodne organizacije i stručnjaci zaduženi za određivanje standarda u oblasti sprečavanja pranja novca i borbe protiv finansiranja terorizma u vezi sa rizicima koje predstavljaju pojedinačne zemlje.

NAPOMENA: Ovaj dokument nije objavljen u cijelosti.